

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103.

Telephone: 431-6344

VOL. LII

Vasaris - February 17, 1967

Nr. 20

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

IŠ VISO PASAULIO

* TAIKA BUVO ranka pasiekama, kalbėjo britų premjeras Wilson anglų parlamentarams. Reikėję tik "menko judesio". Associated Press pranešimais, tuo "judesiu" galėjęs būti -- sustabdymas ginklų ir karių transportų pietų link ir Š. Vietnamo bombardavimų, nors Wilson šį faktą paneigia. Jo tvirtinimu abiem pusėm stigę reikiamo pasitikėjimo.

JAV dviem dienom ilgiau buvo sulaukę Š. Vietnamo bombardavimą, bet iš Hanoi pusės ta aplinkybė buvo panaudota saugiam ginklų transportų suorganizavimui. Kada paliaubos naudojamos komunistinių pozicijų sustiprinimui, negali būti kalbos apie tolimesnį bombardavimų sulaukimą, nes pristatytieji komunistų pozicijas ginklai žudys amerikiečių ir sąjungininkų karius.

Wilson su Kosyginu turėję planą kaip pasiekti derybas dėl Vietnamo, bet iki paskutinio momento nesulaukta reikiamo mosto. Nesulaukta, greičiausia, iš Hanoi. O kaip sulauks, jei Hanoi jau kuris laikas prieš Tet (Naujų Metų) 4 dienų paliaubas ruošėsi išnaudoti tas dienas ir naktis taip reikalingiems ginklams pamesti į pietus.

* VAKARŲ PASAULIO SPAUDOS komentarai neigiamai vertina prez. Johnsono nutarimą atnaujinti Š. Vietnamo bombardavimą. Komunistinė spauda nesigali labai aštrių žodžių tam veiksmui pasmerkti. Tik Vatikano L'Osservatore Romano apgailestuoja, kad Ho atsakyme Po piežiui kaip tik nebuvę jokių ženklų, teikiančių vilties deryboms. Nors daugelis laikraščių pastebi, jog tiek Ho, tiek ir Johnsonas pašovę taikos balandį, o ant Vietnamo vėl užslinko juodi kero debesys...

* NEGRAI SUDARO 11% JAV karinių pajėgų Vietname. Žuvusiųjų tarpe jų nuošimtis siekia 17,8%. Didelis žuvusiųjų skaičius aiškinamas negrų nepasiruošimo administraciniam darbams užfrontėje. Be to, jie patys siekia frontinių pozicijų, kurių pavojingumas bent suteikia geresnį atlyginimą.

* AUDRA IŠKILIO JAV pilietiniuose sluoksniuose išėjus viešumon faktui, kad CIA finansavusi Amerikos studentų sąjungą.

Komunistų infiltracija studentijos tarpe buvusi reikalinga tos įstaigos įsikišimo.

Senatas pasišovė visą tą reikalą iširti.

* SUKARNO, savo laikų pasiskyręs būti Indonezijos prezidentu iki gyvos galvos, įvairiais būdais spaudžiamas atsisakyti, kad išvengus nemalonius teismus, kaltinant jį dalyvavusiu komunistų sukilime, atsiskaito tai padaryti.

Kongresas privalės imtis tarimo ir tuo būdu gali nepavykti išvengti susidūrimų su Sukarno pasekėjais, kurių dar yra tvirtai įsitiprinusių kai kuriose Indonezijos salose.

* WASHINGTONE reiškiamas nepasitenkinimas Roberto Kennedey kelionėmis po užsienį ir susitikimais su vyriausybės atstovais. Senat, E. Dirksen pasireiškė, kad laikas nustoti turėjus 101 valstybės sekretorių. Jis pataria dar kartą gerai įsiskaityti į t.v. Logano aktą, draudžiantį kiltis į užsienio politiko reikalus be prezidento ar valst. sekretoriaus žinios. Savo paskutinę kelionę po Europos kraštus Kennedy atlikęs visai net nesitarus su Dean Rusk.

* "NELENGVA BŪTI KOMUNISTU", sako vienas iš Washingtono ekspertų. Mat švenčiant 50 m. komunistinės revoliucijos sukaktį, komunistas žvelgia į "tėvą ir mokytoją" Sta-

Naujoji Australijos Lietuvių Bendruomenės Krašto valdyba. Sėdi iš kairės: K. Kavaliauskas -- Krašto Kultūros Tarybos pirmininkas, Pajauta Pullinen -- jaunimo reikalams valdybos narė, S. Narušis -- pirmininkas, E. Kolakauskas -- I vicepirmininkas, Stovi: V. Patašius -- sekretorius, V. Skrinskis -- II vicepirmininkas, V. Jaras -- išdininkas.

PO PALIAUBŲ

JAV PRADĖJO BOMBARDUOTI ŠIAURINĮ VIETNAMĄ. NES PASKUTINĖS 4 DIENŲ PALIAUBOS, KAIP IR ANKSTYVESNĖS, BUVO KOMUNISTŲ IŠNAUDOJAMOS SAVO KARIŲ GAUSINGESNIAM IR SAUGESNIAM APRŪPINIMUI.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Kai praeitą sekmadienį, pasibaigus Tet -- mėnulio naujų metų -- paliaubom, JAV nepradėjo vėl bombarduoti šiaurinio Vietnamo, Washingtono administracija sulaukė nemažai padarinių ir pagyrimų. Taip New York Times pirmadienio laidoje rašė, kad JAV sulaukiamos bombardavimą, duoda Hanoi vyriausybei 'signalą', jog Washingtonas ištisė savo 'peace feelers'. Dabar esą labai svarbu toliau laikyti diplomatinę duris atdaras, nepradedant bombardavimo. Girdi, Hanoi gal pasinaudos proga ir leis diplomatus pasikalbėti, nors kariai ir partizanai kovos toliau.

Tuo tarpu senasis Lippmannas mokė savo vyriausybę klausyti ne tiek Hanoi, kiek Kosyginą Londone, kuris pareiškė, kad tik šiaurinio Viet-

liną, paskelbtą kraujo ištroškusių tironu, jį seka Chruščiovas, muilo burbulas, kurį reikėjo išspirti lauk, o dabar atsirado tie 'pasitę kiniečiai', gadina visą komunistinės vienybės reikalą...

* DAUGELIS JAV aukštųjų pareigūnų širdyje linkę palaikyti Mao-Tsetungą, nes tuo būdu liktų įsitempę santykiai su Sov. S-ga. Jei gi laimėtų jo priešai susitaikymas su sovietais vėl grėstų pasauliui didesniu komunistinio pavojum.

namo bombardavimo sustabdymas galėtų paruošti kelią derybom ir politiniam Vietnamo problemoms sprendimui. Toliau Lippmannas ginčijasi su Dean Rusk, kuris aiškiai pareiškė, kad komunistinė pusė nori bombardavimo sustabdymo be jokių nuolaidų iš savo pusės. Kaip gi -- stebisi Lippmannas: argi Kosyginas nesakė, kad tas sustabdymas "išvalys kelią į derybų stalą"? Ar gi tai "something for nothing"?

Deja, pranešimai iš karo lauko neatitiko spekuliacijom New Yorke.

Pasinaudodami paliaubomis, komunistai, kaip ir anksčiau, tik padidino savo karių ir karo medžiagų siuntimą į Pietinį Vietnamą, tuo aiškiai parodydami savo kėsnius. To fakto akivaizdoje, prezidentui iš tikro neliko nieko kito, kaip įsakyti bombardavimą atnaujinti. Juk, jei komunistai tikrai norėtų rimtų paliaubų, o ne propagandos, jie labai tyliai galėtų visas kautynes sustabdyti ir Amerikai neliktų nieko kito, kaip pasekti jų pavyzdžiu.

Jei tačiau jie to nepadarė, nėra jokio pagrindo manyti, kad jie taip padaryti norėtų. Svarbiausia priežastis, be abejo, yra Kremliaus nusistatymas. Visokie aiškinimai, kad Maskva nori taikos, yra iš piršto išlaužti. Atvirkščiai, atrodo, kad Kremliui ka-

Pabaltiečiai išnaudojo progą Londone

Kosyginą lankymasis Londone sudarė baltie-

ras Vietname toliau yra reikalingas, nes jis amerikiečius stumia į Raudonosios Kinijos priešų eiles -- Maskvai labai svarbu, kad tarp Pekino ir Washingtono neprasi-dėtų koks flirtas. Be to, taika Vietname be pergalės leistų Pekinui aiškinti, kad Maskva susidėjo su Washingtonu, o tokio priekaišto Maskva nenorėtų išgirsti. Pagaliau, JAV užsiangažavimas pietryčių Azijoje suvaržo jų rankas kitur. Europoje, pavyzdžiui, JAV įtaka ir prestižas sumažėjo. Tai leidžia sovietams, taip sakant, be amerikiečių pagalbos susitarti su Europos valstybėmis ir tuo būdu apsaugoti savo Vakarų frontą. Bet dėl to, kad sovietams šiuo metu reikalingas stabilumas Vakarų ir Vidurio Europoje, nėra jokio pagrindo teigti, kad jiems reikalingas JAV laimėjimas ar bent nepralaimėjimas pietryčių Azijoje. Atviro karo atveju kiniečiai jiems nėra lygus priešas, su kuriuo jie negalėtų susidoroti, išnaudodami savo atominis ginklus.

Taip žiūrint į susidariusią būklę peršasi išvada, kad sovietams reikalingas ne tik amerikiečių užsiangažavimas pietryčių Azijoje, bet ir kitur, pavyzdžiui, Pietų Amerikoje. Iš vienos pusės jie kalba apie santykių pagerinimą, iš kitos pusės tačiau labai būtų patenkinti, jei Castro pasisektų uždegti 'antrą Vietnamo karą' kur nors Pietų Amerikoje. Ir šiuo atsitikimu jie galėtų vaidinti esą niekuo dėti, remti 'sukilėlius' ir garsiai reikalauti taikos, kuri būtų lygi amerikiečių kapituliacijai. Ir tuo atveju jie, be abejo, ras-tų daug taktininkų vadinamų 'liberalų' ir net dvasininkų tarpe.

čiams egzilams progą ryškiai atkreipti dėmesį į Sovietų Sąjungos tebevykdomą neteisę Baltijos kraštuose, ir jie ta proga gerai pasinaudojo.

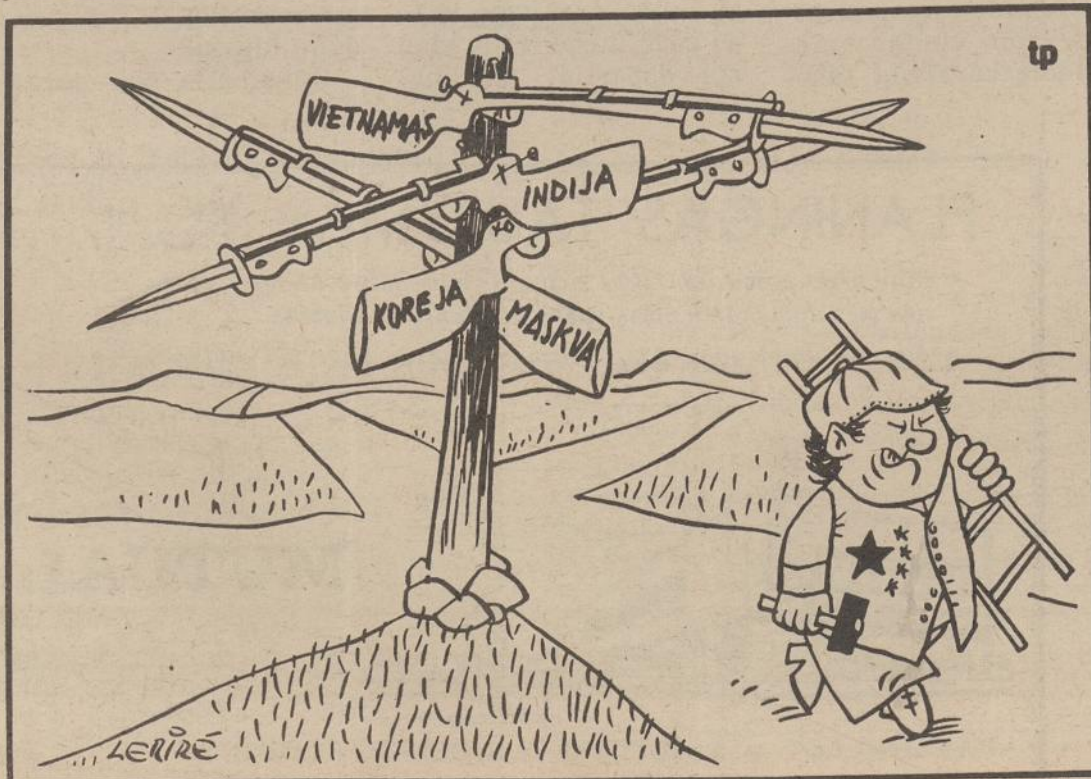
Populiarus Londono dienraštis The Daily Telegraph (vasario 6) savo pranešimo apie Kosyginą viešnagės programą pradžioje idėjo trijų skilčių nuotrauką, rodančią delegaciją prie "pasaulyje žinomiausių durų su numeriu 10". Parašaspo nuotrauka sako, kad tai "delegacija, atstovaujanti daugiau kaip 1000 egzilių iš Baltijos kraštų, įteikusi prašymą p. Vilsonui, kad jis pateiktų Kosyginui klausimų dėl jų kraštų užėmimo".

Ir pats straipsnis apie Kosyginą viešnagės tvarkaraštį pradedamas tokiomis pastabomis:

"Būtų keista, jei p. Kosyginas, neryškiai bet glaudžiai saugomas ginkluotų seklių ir jo paties asmens sargų, pasilikty nesuvokęs politinio protesto atgarsių, kylančių iš Rytų Europos emigrantų grupių Britanijoje. Iš tikrųjų, p. Vilsonas yra daugiau kaip 1000 egzilių iš Baltijos kraštų prašomas pateikti Sovietų premjerui klausimų "apie tų kraštų užėmimą tiesiogiai pažeidus Jungtinių Tautų statutą, apie užgniaužimą žmogaus teisių ir apie deportacijas. Jų prašymas buvo įteiktas Downing St. Nr. 10 šiandien septynių vyrų, lydimų septynių moterų, apsirengusių tautiniais drabužiais".

ELTOS atstovas iš Londono praneša, kad Londono ir provincijos baltiečių organizacijos spontaniškai siūnčia laiškus Britanijos vyriausybei, prašydamos per pasikalbėjimus su Sov. min. pirmininku iškelti Baltijos respublikų laisvės klausimą. Lietuvių, latvių ir estų sąjungų D. Britanijoje pirminkai kreipėsi į Vilsoną bendru raštu. Lietuvos Socialdemokratų partija kreipėsi į darbiečių vyriausybę, kaip broliška partiją, per užs. reikalų ministrą George Browną.

Atvykus Kosyginui į Londoną, šimtai baltiečių, ukrainiečių ir anglų išėjo į gatvę su plakatais. Prie Clariges viešbučio, kur Kosyginas apsistojo, demonstrantus nufilmavo televizijos kameros, ir tuoj pat parodė žiūrovams. Plakatuose reikalaujama Lietuvai, Latvijai ir Estijai laisvės, smerkiamas sovietų kolonializmas, primenama, kad Baltijos kraštai buvo okupuoti pagal Stalino-Hitlerio susitarimą, kurių veiksmus pasmerkė visas pasaulis.

Pekino politikos keliarodis...

(Nukelta į 2 psl.)

PANIKA ISPANIJOJE (2)

POILSIS TARP BOMBŲ...

Falomares miestelis, kuriame gyvena tik pora tūkstančių žmonių, sausio 17 buvo pažadintas iš savo įprasto sustingimo.

10 val. 22 min. Falomares vyrai buvo laukuose, o moterys triūsėsi namuose.

Staiga pasigirdo sprogimas. Jis buvo toks baisus, kaip vėliau pasakoję gyventojai, kad atrodė saulė užtemo ir pradėjo lyti švilpiančiais į visas puses gelžgaliais. Kai kurie krito degantys, uždegdami žemę esančius daiktus.

Mokyklų vieni mokiniai palindo po stalais ir rankom užsidengė ausis. Kiti šoko prie durų, norėdami bėgti namo, bet mokytojas Sanchez juos sulaukė.

-- Fasilikit... čia bus saugiau, negu lauke...

Jis pats tuo norėjo tikėti ir šypsojosi norėdamas vaikus nuraminti...

Kitas mokytojas pamatė, kaip vienas lėktuvo sparnas nukrito šalia mokyklos į laukus ir gabalai išlaskė į visas puses.

Gyventojai, būvę laukuose, iš baimės nežinojo kur bėgti. Praėjo dešimt minučių kol grįžo ramybė. Kaimiečiai pradėjo rodytis iš slėptuvių. Lai meil, nė vieno užmušto ir sužeisto. Vyrai, pasiėmę kastuvus su smėliu stengėsi užgesinti laukuose degančią nuo sudužusių lėktuvų žolę. Kiti pradėjo ieškoti lakūnų. Tuo pačiu laiku iš gretimų kaimų į miestelių atskubėjo žandariai, o žmonės, metę darbą, iš smalsumo skubėjo į nelaimės vietą.

Žandariai ir kaimiečiai pradėjo nuodugnai apžiūrėti laukus ieškodami aukų. Vidury pami-

norų lauko rado lėktuvo B 52 milžinišką uodegą. Tai buvo pati didžiausioji dalis sudužusio lėktuvo, kuris buvo 138 pėdų ilgio. Per du kilometrų rado keturius degančiaus reaktorių KC 135, o kiek toliau 90 pėdų aukščio liepsna degė lėktuvo kūnas. Kai po penkių valandų galima buvo prisiartinti prie griaučių, rado sudegusį kap. Chapla ir seržanto Potoliccio kūnus. Kitų igulos narių, kapitono Lane, Simmons ir seržanto Snyder lavonus rado tik kitą dieną. Taip pat vėliau rado sudegusius ir kitų lakūnų kūnus. Paplūdimyje buvo rastas Buchanan, vis dar negalįs atsipalaiduoti nuo savo kėdės. Jis atrodė miręs, bet vienas kaimiečių pridėjęs ausį prie jo krūtinės, greit konstatavo:

-- Jis dar gyvas... greit ieškokit daktaro!

Atsargiai vyrai nuplovė diržus, laikiusius prie kėdės ir pusgvyį ištiesė ant smėlio. Ligoninėje apžiūrėjęs rado, kad jis buvo tik pritrenktas, be didelių sužeidimų.

Kiti igulos nariai buvo išgelbėti iš jūros, kur buvo nusileidę su parašiais. Visi jie buvo surinkti ir greit nuvežti į artimiausią ligoninę. Įsakymu iš Madrido, visi jie buvo izoliuoti ir uždrausta su jais susisiekti. Vietiniai žmonės net nežinojo, kiek galėjo būti aukų, nes neturėjo supratimo, kiek lėktuvų igulose galėjo būti žmonių.

Kiekvieną valandą į miestelį vis daugiau atvykdavo žandarių. Fadangėj amerikiečių žvalgybinis lėktuvas T 39 kaip vanagas sukinėjosi, tai priartėdamas prie žemės, tai vėl pakildamas. Jūroj atsirado daugiau laivų, kurie žvalgėsi, ar nepamatys gyvų igulos narių.

5 val. vakare žandariai uždraudė moterims ir vaikams išeiti už miestelio ribų, o už valandos kely pasirodė dulkių debesys.

-- Los Americanos! Taip, tai buvo amerikiečių automobilių vilksinė su gen. Wilsonu ir gen. Donovan priešaky. Su jais buvo daug karininkų ir civilių.

Didžiausiam Falomares gyventojų nustebimui, apie šimtas amerikiečių kareivių, iššo-

kę iš sunkvežimių, pradėjo statyti pamidorų laukuose palapines ir iškrauti dėzes su maistu ir įrankiais, kurie gyventojams buvo nepažįstami. Tuo metu karininkai vaikščiojo po laukus ir diskutavo.

Nakčiai užėjus karininkai išvyko į Vera, kur buvo viešbučiai, bet kareiviai pasiliko ir visi ramiai užmigo, nežinodami, kad jie ilsisi vidury šimto milijonų tonų T.N.T. (sprogstamos medžiagos).

Trys H bombos, pačios galingiausios, buvo nukritusios kaž kur dviejų kilometrų atstume. Ketvirtoji bomba gulėjo jūros dugne, bet irgi tik per dešimt kilometrų. Kiekviena jų turėjo tokią naikinamąją jėgą, kiek 5 tūkstančiai paprastų ato-

minių bombų, kurios buvo numestos ant Hiroshimos ir Nagasaki.

Kas būtų atsitikę jei visos keturios būtų sprogsios? Amerikiečių mokslininkai stengiasi apie tai net negalvoti. Niekas negali apskaičiuoti nuostolių. Tai būtų daugiau negu žmogus gali įsivaizduoti.

O jei tik viena būtų sprogsi? Tai ne tik Falomares, Vera, Cuevas, Garrucha ir aplinkiniai miesteliai penkiolikos kilometrų spinduliu būtų visai sunaikinti, bet šimtą kilometrų aplink nebūtų likę akmens ant akmens. Radioaktyviniai spinduliai būtų palietę visą Ispaniją, Portugaliją, Pietinę Francūziją, Maroką ir Alžirą ir jei atmosferinės srovės būtų patogios, vėjas išnešiotų leukemiją ir kaulo vėžį po visą Francūziją, Belgiją, Olandiją, Angliją, Vokietiją, Šveicariją ir Italiją...

Bet ar jos galėjo sprogti?

(Bus daugiau)

JAUNOJI KARTA B. RAILOS

'LAUMIŲ JUOSTOJE' (2)

Emilija Čekienė

Aprašydamas keturias lietuvių kartas, B. Raila ilgiausiai sustoja prie lietuvių jaunimo generacijos, išsamiai aiškindamas jų brendimo ir gyvenimo sąlygas, teisingai apibūdindamas tautinius nuostatus bei klaidas ir primindamas J.A. Herbačiauską, tą lietuvišką žmogų, labai idomų, savotiškai keistą, išdidų patriotą ir kartu labai nuodėmingą, beveik šventą ir čia pat suaižytą silpnųjų, poetą, rašytoją, kuris savo "nokturne" klausė Lietuvos jaunimą, kuo jie nori būti:

"ar pikti šuneliai, ar pasamdyti jonvaikiai, ar vyturėliai, galingos meilės sviediniai, idėjų strėlės, Prometėjaus žaibai, skausmo šauksmas, mirusių dėl laisvės himnas ar kapų juokas... Mūsų mergaitės jis klausė, kuo jos norėtų būti: ar klastingos gegelės, kraunčios savo meilės vaisių į svetimos lizdus, niekšų ramintojos, žąsimis virtusios gulbės, gyvatės ir raganos, ar Madonnos ir Laumės juostos..." (34).

Ir, lygindamas su šių dienų jaunimu, autorius pats daro išvadą, kad anoji karta nestokojo visų aukščiau minėtų vardu savo tarpe ir jis klausia dabartinį jaunimą:

"kuo jūs norite ir kuogalite būti? Atsakykite, nes partizanų krauju ir tautos skausmais permirkusi Lietuvos žemė jus klausia. Nemanykit, kad jūs nuo jos ausų pabėgote. Nesiteisinkite, kad ją nutolę, jūs nebeturite pareigos ją pažinti ir kad jūs "gražaus ir skaisčiaus" rytojaus svajonės jos nebeliečia. Paikainepostrinkaukit, kad pirmiau jus reikia sudominti savo tauta ir tėvyne, lyg tarsi būtumėt gegužiukai svetimame lizde..." (34).

Čia jis apibūdina dabartinį Amerikos jaunimą, kritiškai nusiteikęs senosioms tiesoms bei senajai generacijai, neradamas tačiau nei tame beatnykų jaunime nieko naujesnio, geresnio ar išradingesnio atliekant. Autorius kreipiasi į mūsų jaunimą, kuris, kaip tie bytnikai, priekaištaudamas kritiškai kuoja mūsų generaciją, bet pats dar niekuo nepasižymi.

"Kur tas jaunosios ir jauniausios generacijos balsas? Kur jos radikalumas, revoliucinė nuotaika, naujų idealų ieškojimas ir radimas, tegu net absurdiškų ir negyvenimiškų, - bet vis dėlto idealų?

Tūkstantis dar gerai

-- Ar Antanukas tau netrukdo?...

lietuviškai kalbančių studentų studijuoją Amerikos universitetuose, keli tūkstančiai silpniau lietuviškai bemokančių trina alkūnes ir daug beibolą aukštesnėse mokyklose. Gal keli genijai ten jau seilina pieštukus vienu metu ir lauko senąsias mokslo tiesas. Bet vis dar jų nematome arenose ir vis nesulaukiame tų maištininkų..." (42).

Nesu šiuo klausimu, kaip autorius, taip pesimistiškai nusiteikusi. Mūsų jaunimas ieško naujų tiesų. Juk pav., PLJ Kongresas paskelbė ne vieną naują tiesą, tikriausakant, tiesos ieškojimus Lietuvos laisvinimo ir kitose srityse, nors jų tarpe yra šiandienmums dar ir absurdiškai atrodančių, yra ir arčiau tikrovės. Jaunimo tarpe neretai spaudoje skaitome iškilių pavardžių, pasižymėjusių mokslo darbuose, politikoje ir literatūroje, taip pat ir visuomeninėje veikloje. Ir, būkime tikri, jog atsiras dar ne vienas jei ir ne genijus, tai talentingas lietuviukas iš dabartinių aukštesniųjų mokyklų mokinių.

Atsiranda ir visai netikėtų lietuviško kraujo jaunuolių, Lietuvoje negimusių ir jos nemačiusių, bet visu atsidavimu kovojančių už jos idealus. Tokių buvo ankstyvesnėse kartose, yra ir dabar. Štai, iš paskutiniausių įvykių manifestacijos žygininkai, atlikę pirmuosius planus ir žygius, ėmėsi kitų -- suorganizavo naują lietuvių ir anglų kalbomis radijo valandą, rūpinasi rezoliucijų pravedimu ir savo ieškojimuose nestoja. Ta proga prisimintina ir praeitą savaitę galį New Yorke įvykęs Rytų Apygardos LB Jaunimo suvažiavimas, kur jie taip pat svarstė lie-

tuvių tautinius reikalus, ieškodami naujų kelių bei posūkių. O kuris vienu metu pieštuką "seilina", tai tokių darbų rezultatai tenka ilgai palaukti, kol išvys dienos šviesą. Juk ir B. Railos "Laumių juostos" reikėjo laukti apie dešimtmetį tiems, kurie neskaito Dirvos ir joje tilpusių daugumos "Akimirkų", dabar "Laumių juostoje" randamų. Gerai, kad šis leidinys pasirodė ir suteikė progą visiems besukubėjimo susipažinti ir net ateinančioms kartoms palikti mūsų kultūrinio, politinio bei visuomeninio gyvenimo vėidrodį.

Su kiekviena nauja diena mūsų jaunųjų maištininkų eilės didėja, išstumdamas mūsų generaciją, tai džiugus reiškinys ir, gavęs įvairias pareigas daro griežtesnius sprendimus neimes vyresnieji drįstume.

Žodžiu, "Laumių juostoje" autorius nupiešia keletą pavyzdinių jaunųjų portretų ir daugelį jų paplaka, nurodo ydas ir klaidas, stengdamasis juose sužadinti gilesnį tautinį susidomėjimą, nagrinėti aukštesnes problemas, ne tik tautinį šoki pasukti ar liaudies dainelę sudainuoti.

"Tik tada lietuvių tautai nebeliks vilties prisikelti ir ji bus žuvusi, kada iš jos vaikų tarpo pradings paskutinis maištininkas", -- baigia B. Raila jaunimui skirtą knygos dalį.

PABALTIEČIAI IŠNAUDOJO...

(Atkelta iš 1 psl.)

Kosyginio atvykimo iš vakarės buvo paskelbtas jo palydovų sąrašas, kuriame buvo pastebėta ir Klasono, sovietinio respublikinio premjero Estijoje, pavardė. Foreign Office spaudos konferencijoj todėl buvopaklausta, ar tai nereiškia Baltijos valstybių inkorporacijos pripažinimo iš britų vyriausybės pusės. Tačiau, kaip pranešė liberalų dienraštis Guardian ir net britų komunistų Morning Star, klausėjui buvo atsakyta, kad D. Britanijos vyriausybė, kaip ligšiol, nepripažįsta Baltijos valstybių inkorporavimo į Sovietų Sąjungą ir tas britų nusistatymas nėra pasikeitęs.

Pastaromis dienomis BBC dviem atvejais televizijoj rodė pasikalbėjimą su D. Britanijos Lietuvių Sąjungos atstovais ir rodė žiūrovams Sov. kariuomenės žygį į Baltiją, kai tie kraštai smurtu buvo prijungti prie Sov. Sąjungos. (ELTA)

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS.
PRADEK TAUPYTI ŠIANDIEN!

- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.
- Metinis dividendas 4 3/4% išmokamas du kart per metus už visus taupymo suskaitus.

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60605
OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;
Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

PASKOLOS

perkant namus daromos ilgiems terminams ir prieinamais nuosimčiais mėnesiniais išsimokėjimais.

DIRVA

The Lithuanian Newspaper
Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.
Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
išskyrus šventes.

Redaguoja:
Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

Į VISUS LIETUVIUS

Mieli Broliai ir Sesės,

Šią Vasario 16 d. minime Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 49-tą metinę sukaktį. Vieni ją minėjome laisvame pasaulyje su didžiu nusiminimu savo širdyse, bet laisvi ir giliu tikėjimu bei negėstančia viltimi į Lietuvos laisvės prisikėlimą ir laimingą jos ateitį. Pavergtieji broliai ir sesės šią sukaktį mini tėvynėje, bet tyliai savo širdyse, persekiojami ir nelaisvi rusiškojo bolševizmo žiaurioje vergijoje.

Amerikos Lietuvių Taryba, glaudžiai apjungianti šios šalies lietuviškas patriotines organizacijas ir visus geros valios lietuvius, nuolat stropiai budi Lietuvos laisvės sargyboje ir niekada nepraleis ir neatsisakys jokių pastangų, kurios tik greičiau galėtų priartinti Lietuvai laisvės aušrą. Tam tikslui Taryba nesigaili nei laiko nei vargo ir nebijo nė pačių didžiausių rūpesčių.

Šiomet, kaip ir kiekvienais metais, Amerikos Lietuvių Tarybos pastangomis, Vasario 16 d. minėjimas įvyksta JAV Senate ir Atstovų Bute Vasario 16 d., o sekančią dieną -- Vasario 17 d. -- Amerikos Lietuvių Taryba yra pakviesta liūdyti JAV ir Sovietų Sąjungos konsularinės sutarties reikalą bei pristatyti visą turimą medžiagą. Ši kvietimą liūdyti Washingtone prieš konsularinės sutarties atmetimą Amerikos Lietuvių Taryba išsikovojosi sunkiomis ir kietomis pastangomis.

Todėl šioji Vasario 16 d. praeina realiaime ir reikšmingame kovos ženkle dėl mūsų nenuilstamų pastangų, siekiant vėl atgauti Lietuvai laisvę. Šiame reikale prašome visų lietuvių nuoširdžios ir vieningos talkos. Minint Vasario 16 d. visose lietuvių kolonijose yra labai svarbu priimti atitinkamas rezoliucijas prieš konsularinės sutarties tvirtinimą ir jas skubiai siųsti savo valstybės senatoriams ir prašyti visų savo amerikiečių draugų ir patriotinių amerikiečių organizacijų siųsti laiškus ir kelti protestus prieš šios konsularinės sutarties tvirtinimą.

Nesigailėkime darbo, pastangų ir aukų Lietuvos laisvės atgavimui, nes laisvė yra brangi visiems -- laisviems ir belaisviams.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA

Chicago, Ill. 1967 m. vasario mėn.

Vasario Šešioliktoji prisikėlimo šventė

Mūsų išeivijos vyresnioji karta, kurios charakteris formavosi tautos tragedijų sukūryje, ne be pagrindo šventė mūsų tautos didžiulias šventes gedulo ženkle, kartais net per giliai drąskydama sunkiai begyjančias žaizdas. Nepriklausomo gyvenimo žavus ir trumpas laikotarpis, taip brangus kiekvieno lietuvių širdžiai, didinga Lietuvos valstybės praeitis ir senovės didvyrių žygdarbiai buvo paguodos ir pasididžiavimo šaltiniai. Suprantama, kad tremties dienų pradžioje gilus buvo praradimo skausmas, ir tiek visos tautos, tiek pavienio asmens liūdni išgyvenimai neleido iškotų kovingų ateities užmačių. Asmeniškų gyvenimo netikrumas, emigracijos baimė ir nerėjimas namų negalėjo neturėti įtakos į mūsų minėjimų pobūdį bei

mūsų visuomeninės veiklos atmosferą. Tačiau per beveik dvi dešimtis metų, įsikūrę laisvojo pasaulio kraštuose, lietuviai emigrantai įleido šaknis svetingųjų kraštų padangėje ir priaugino naują lietuviškos inteligentijos kartą. Toji naujoji karta, apsišarvavusi universitetų diplomais, įsigijusi specialybes ir profesijas, sukrėvė mūsų tautai smegenų fondą, kuris neįkainojamas jokiais pinigais. Nežiūrint vyresniųjų baiminimosi, tik nežymi jaunųjų dalis išliko abejinga lietuvių tautos problemoms. Daugumoje jie aktyviai įsijungė į mūsų visuomenę ir jau spėjo įrodyti ne tik idealizmą, iniciatyvą ir sugebėjimą veikti, bet taip pat nuoširdų ir gilų mūsų tautos reikalų supratimą, rūpestį Lietuvos valstybės atstatymu bei tautos gyvybės išlaikymu.

Tačiau jų priėjimas prie mūsų tautos reikalų jau naujoviškas, praktiškas, be žvilgsnio atgal, be desperatiško prisirišimo prie praeities nelaimių, be ašaringo sentimentų, kuris taip charakteringas mūsų vyresniesiems. Tas faktas, kad kadaise mūsų valstybė buvo "nuo marių iki marių" jiems neatrodo toks svarbus, kaip šių dienų realybė, kad nebėra laisvės mūsų ne taip jau plačiame, bet mylimame pajūryje. Ir ne taip jau svarbu, kokius žygdarbius atliko mūsų protėviai, jei, pasitenkinę praeities dienų garbe, mes neieškosime kelių naujai kovai, turėdami visas laisvojo pasaulio piliečių privilegijas ir teises.

Frisikėlimo ženkle jaunimas ieško savo veiklai vietos. Jis ieško darbų su savo amžiui charakteringu optimizmu ir drąsa, bandydamas įveikti tai, ko vyresnieji nebedrįsta, baiminasi ar stačiai, gyvenimo nusiylimų palaužti, nebema to prasmės ar galimybės. Bet jaunas žmogus gaisro pelenuose išžiūri būsimų naujų pastatų siluetus, nepaskęsdamas praradimo liūdesy. Jis mirtyje ieško prisikėlimo, beviltiškoje padėtyje -- išeities, nelaimėje -- kelio į geresnį rytą. Jam yra svetima gilaus liūdesnio nuotaika, paraližuojanti energiją ir varžanti iniciatyvą.

Todėl manyčiau, kad laikas būtų persvarstyti ir pervertinti mūsų minėjimų ir tautos švenčių pobūdį. Ar negalima būtų jų dvasiškai priartinti naujosios kartos dvasiai, tuo pačiu atnaujinant mūsų vyresniosios kartos nuotaiką? Ir taip jau įgimtas skirtumas tarp gentkarčių neturėtų būti dar daugiau ryškinamas, tuo labiau, kad mūsų padėtyje ypatingai svarbi yra vienalytė visuomenė, ieškanti bendrų priemonių vienam tikslui siekti. Vasario 16 turėtų būti prisikėlimo diena, pilna vilties ir pasiryžimo. Juk ta diena yra geriausias įrodymas, kad ir iš griuvė-

THE SECRETARY OF STATE WASHINGTON

Dear Mr. Charge d'Affaires:

On the occasion of the forty-ninth anniversary of Lithuania's independence, I extend to you the best wishes of the Government and people of the United States.

United States support of the Lithuanian people's just aspirations for freedom and independence is reflected clearly in our refusal to recognize the forcible incorporation of your country into the Soviet Union and in the warm sympathy manifested by the American people in the Lithuanian cause.

In continuing to look resolutely toward a free and independent existence, the Lithuanian people both here and abroad have established a firm foundation for the hope of free men everywhere that the goal of Lithuanian national self-determination will ultimately be realized.

Sincerely yours,

Dean Rusk

Dean Rusk

Mr. Joseph Kajeckas,
Charge d'Affaires ad interim
of the Legation of Lithuania,
2622 16th Street, N.W.,
Washington, D.C. 20009.

MINTYS IR ŽVILGSNIAI

• "Pasaulio Lietuvis", ką tik pasirodęs savo sausio-vasario laida, šalia įprastinių bendruomeninių žinių rinkinio, vėl patiekia ne pirmą eiga reikalingų sugestių, bet seną melodiją, kaip "bendruomenės esmę aiškinantis", ar vis užsikinantis už "kliudimų", kurie gal ir užkliūva ant silpnųjų nervų, bet neturėtų kliudyti rimtam ir pažangiam darbui pasišventusiems.

Paprastai visuomeniniame gyvenime susiduriama su žmonėmis, kuriems lengviau reikštis lipant ant palaidų apivarų ir ieškant įvairiausių priekabių, patiemis nieko pozityvaus neuveikiant. Ir bendruomenės vadovybė geriau padarytų nekreipdama tiek dėmesio (bent savo retai pasirodančiame biuletenyje) į pavienių asmenų "priekaištus", kiek į tas idėjas, kurios labiau visuomenę jungtų ir į bendrą darbą trauktų.

Nesakau, kad polemika visai nereikalinga. Rimtais klausimais diskutuoti randama vietos periodinėje spaudoje. Gi biuletenis turėtų stengtis atitikti skaitytųjų laiškuose rašomiems komplimentams.

• Mirusiųjų sąrašuose tenka užtikti pavardes, kaip Dapsis, Kazolis ir pan. Automatiškai imi paišyti užrašyti, nes gi vėl atrodo, netekome kelių lietuvių. Skaitant toliau, pasirodo, jog

tai graikų būta.

Pasitaiko ir taip, kad tu-las bičiulis primena apie mirusius lietuvius, neužmiršdamas pastebėti, kad tėvų pavardė lietuviškai bu-vusi, sakysim, Andriulis ar Petrakis, bet ilgainiui pavirto į kokį Smith ar Pat. Ir jie miršta, kaip miršta graikai ar lietuviai. Tik lietuvybei jie mirę daug anksčiau.

• Tarptautinių Studijų Institutas prie Berkeley universiteto Kalifornijoje išleido tulo Stephen P. Dunn 92 psl. studiją apie "kultūrinius procesus Baltijos srityje sovietams valdant". (Processes in the Baltic Area Under Soviet Rule). Studijos išleidimą ir parąšymą rėmęs t. v. National Science Foundation.

Autoriaus "kultūriniai procesai" paremti visuomenine, ūkine ir etnine kilme. Ką mes vadintume kultūra, St. Dunn visai ir neliečia. Kaip jis palies, kad jo šaltiniai siekia labai senų tradicijų liekanas mažoje estų apgyventoje saloje ir netipiškas estų kolonijas Aknistės ir Neretos valsčiuose, prie pat Sov. S-gos sienos, kur vyrauja senųjų rusų pravoslavų kolonijos.

Leidiny, žinoma, remiasi sovietiniais šaltiniais. Daugiausia studijoms pagelbėjęs L. N. Terentjevas, Sov. S-gos Mokslių Akademijos etnografijos instituto direktorius, autoriaus nuomone, "žymiausias Baltijos etnografijos žinovas".

Autorius, tiriamųjų kraštų kalbų nežinodamas, turėjo naudotis svetimais šaltiniais, iš kurių ir turėjo padaryti išvadą, kad tokiose aplinkybėse negalėjęs rekonstruoti Baltijos kultūros prieš I Pas. karą. Nors St. Dunn ir pripažįsta, kad rusų šaltiniai tendencingi, bet čia pat pabrėžia, kad tendencingi ir emigrantų patiekiamieji.

Pasinaudojęs moksliniam darbui nepateisinama informacija, autorius apie Baltijos kraštų kultūrą rašo taip, kad skaitytojas jaučiasi skaitas kurios nors Afrikos kilties žmonių gyvenimo aprašymą. Jis ir lieka skolingas atsakymą pareiškimui, kad Baltijos tautų nepriklausomybės laikotarpis rodąs "Kaip ir kada nereikia nepriklausomybės".

Šaltiniai lieka šaltiniai, bet pabuvojus Baltijos šalyse, jo akis vistiek neišvengė nepastebėjusi didesnės civilizacijos įtakos, nei Sov. Sąjungoje. Jis pastebėjo ir tai, kad gyventojai nerodą simpatijų sovietinei valdžiai ir santvarkai.

Savo nuodėmės autorius bando atpirkti prisipažinimu, kad jo studija esanti netobula ir reikalinga žinovų kritikos.

Klausimas tik, kam eikvoti fondacijų lėšas netobuliems veikalams leisti.

NAUJOS, IDOMIOS KNYGOS!!! UŽSISAKYKITE PER DIRVĄ!!!

Bronys Raila — LAUMIŲ JUOSTA	\$2.50
V. Šliogeris — A. Smetona — Žmogus ir valstybininkas	\$2.00
P. Tarulis — VILNIAUS RŪBAS — kietais viršeliais	\$3.75
A. Baronas — TREČIOJI MOTERIS	\$2.50
KREPSINIO ISVYKA AUSTRALIJON	\$3.00
Vytė Nemunėlis — MEŠKIUKAS RUDNOSIUKAS	\$3.00
SIRDIES PRIEPUOLIAI	\$3.75

Be to, Dirvoje galite įsigyti ar užsisakyti plokšteles:

A. Stempuzienės — D. Lapinsko — DAINAS	
Stereo — \$7.00, Mono — \$6.00	
St. Baro — Operų arijos. Stereo — \$7.00, — Mono — \$6.00	
AURELIA — Sokių muzika	\$5.00

Siunčiant čekį ar perlaidą, pridėkite 25 centus persiuntimo išlaidoms.

DIRVA,
6907 Superior Avenue,
Cleveland, Ohio 44103

A. Balašaitienė

AKIMIRKOS

BRONYS RAILA

Apviltos iliuzijos

Aną rudenį iš laikraščių išgirdęs, kad Giedros korporacijos literatūriniai ekspertai su ope-ros soliste p. Iza Motekaitiene priešakį mano bendramoksle O. Marini dainavimo klasėje iš aštuonių konkursui atsiųstų romanų pergale pripažino tam, kuris buvo pavadintas "Trečioji moteris", aš, kaip praėjusį kartą pastebėjau, irgi buvau kiek sumišęs bei varginamas tūlių mįslingų klausimų. O kai už poros mėnesių iš brangaus bičiulio Aloyzo prisųstą gavau paminti į rankas šią mažiausiai tūkstančio dolerių vertą dovaną, su pirmuoju žvilgsniu man ir vėl nedaug kas tepaaiškėjo.

Į ką gi, paėmęs rankosna knygą, pirmiausia žiūrėti, jeigu ne į viršelį, apdarą ar darab vis labiau leidėjų mėgstamą viršum pamušalo uždėti aplanką?

Viršelį Giedros premijotam romanui nupiešė "ketvirtoji moteris" - ponija Žumbakienė, malonių sutapimu taip pat Giedrė. Tačiau kokių tapybinių bei grafinių idėjų dailininkė čia mėgino skaitytojams perteikti, iš karto vistiek nebūčiau galėjęs pasakyti. Galbūt tai sintetinis vaizdas trijų moterų susipynusių gyvenimo kelių, kurių susiraižymą knygoje atnaujos mūsų laureatas? Kaip jau kartą dėl A. Rūko ir V. Petračičiaus dueto minėjau, aš mat vis turiu labai blogą įprotį i knygos iliustratoriaus meninį darbą žiūrėti, kaip i rašytojo glaudaus ir harmoniško bendradarbio - tiesioginio ar bent "psichinio".

Ir tik po geros valandėlės, kaip losangeliečiui, man visa pradėjo aiškėti. Čia gi matom mūsų penkių freeways susikryžavimus ir išsišakojimus ties Los Angeles Downtowno sankryža, kurią aš turiu kasdien, dantis grieždamas du kartu pravažiuoti, ir abu kartu vis pačio tirščiausio automašinių judėjimo valandomis!

Tad dailininkės idėja beveik baisi ir mangana įgrisusi. Nenorėčiau, kad su tokiais išgyvenimais tektų pravažiuoti ir per romano puslapius...

O pagunda vis dėlto didelė ir saldi, kaip kiekviena geresnės rūšies nuodėmė. Trečioji moteris, aha... Truputį lyg nauja tema mūsų tokioje šventoje, nekaltoje ir be galo drovioje literatūroje. Ir ta trečioji tai turbūt jau tikrai stipraus charakterio lietuvė, kurios kūrybiškam tipui išvysti Giedros korporacijos ateitininkės nepagalvėjo tinkamos pagalbos.

Vadinasi, pradžia gera, romano vardas - skambus, įtartinas, visokeriopai sugestyvus. Kiti, be abejo, nieko ypatingo čia nepagalvotų.

Bet su manim kitaip. Gyvenimas, aplinka, karai, blogi polinkiai bus sugadinę. Sunku ko geresnio norėti iš žmogaus, kuriam praeityje stigo valios užsidėti kietą cenzūrą ir laikytis paklusnumo nuodėmklausiu, vengti skaityti tokius raštus, kaip Boccaccio "Dekameronas", Giovanni Casanova "Atsiminimai", Pittigrilli ar Alberto Moravia apsakos, James Joyce "Ulysses" ir H.D. Lawrence "Lady Chatterley's Lover", taip pat visas bukietas prancūzų "moralistų" ir net markizo de Sade ypač pasibaisėtini "Miegamojo kambario filosofai", kurių jūs ir šiandien dar negausit pirkti jokiam nors kiek padoresniame knygyne, o tik iš popastalės ar iš po skverno.

Ak, visa tai jau seniai būtų laikas užmiršti. Ypač kai Bernardas Brazdžionis prieš keletą metų vieno rundino gimtadienio proga sveikindamas man paskyrė nuostabią Odę, kurioje, tarp kitko, buvo tokie trys be galo išminginti posmai:

Liberališkiesiems norai
Ortodoksiškai siaurės,
Merkiai gal Eleonorai,
O Daneta težiūrės.

Kur ieškojai meno gyno,
Pamatysi, kad nebėr
Net kojtėj balerinų
Moulin Rouge, Folies-Bergere.

Dilgės augs, kur augo gėlės
(Jų spyglius jau aš matau),
Renoir madmuazėlės
Maudysis, bet nebe tau...

Taip, kartus yra vargšo žmogaus likimas. Bet reikia prie to priprasti, kaip daugelis kitų pripranta prie ne mažiau kartaus dry-martini su Angustura bitters.

Tačiau tu niekaip nesustosi kalbėjęs, kai

reikia pasiteisinti arba kas nors įrodyti. Gerai, užmirškim visas literatūras. Užmirškim ir tą visą platų pasaulį su jo Renoirais, Moulin Rouge, Folies-Bergere, Tropicana, Copacabana ar San Francisco "hungry i"...

Bet gyvenimas vistiek yra čia pat, aplinkui mūsų, panosėj, kas rytą ir kas vakarą ant stalo, jeigu ne kitaip, tai su savo laikraščiais ir magaziniais. Hollywoodas čia tau tik už 10 minučių kelionės, ir jo žurnalai nuolat pranešinėja, kad Elizabeth Taylor vis dar tebegyvena su penktuoju vyru, o Mickey Rooney turi laimės pradėti skyrybų bylą su šeštąja moterimi. Ir taip be galo, kasdien nuotykiškai kiekvienoje ketvirtoji šios šalies šeimoje. Antrasis vyras ar antroji moteris -- tai žinios net nevertos pranešinėti. Sultingesni aprašymai prasideda, kai moteris trikampyje yra bent trečioji, ir dar geriau, kai ketvirtoji, penktoji ir t.t.

Mes lietuviai, žemės ūkio šalies vaikai, tokie jūdrys dar nesam ir turbūt greit nebūsime. Bet ir mes po truputuką, kol ne kapuose, keičiamės. Kaip gi mes, anot kun. S. Ylos, "silpnų principų" ar visai beprincipiniai liberalai empirikai nesikeisim, jeigu net mūsų tvirtų principų ateitininkai per pasakutinius 40 metų labai jaučiamai ir matomai pasikeitė?

Anąkart iš "Ateities" žurnalo stebėjom kai kuriuos teorinius, bet maistingus nusiteikimus: reikalavimą demokratijos Bažnyčioje, atsiskaitymą nuo negyvenamo kambario, "kuriame sunku kvėpuoti" ir per daug visokių dulkių, prieš kul

tūrinį atsilikimą ir kūrybinės laisvės neigimą...

Tai vis tik žodžiai.

Bet gyvenimas vaizdžiau kalba ir rodo konkrečiom smulkmenom, kaip jomis apsineša teorinių principų spindinčios viršūnės, ir kasdieninė tikroji buitis bei pažiūros į ją kinta. Šeimos nesužadomybės ne rečiau braška ateitininkuose, formalaus teisingumo jutimas, anot S. Rudžio, čia ne stipresnis, kaip "kiekvieno padoraus ateisto ar pagonio". Fuikūs žodžiai ir apie katalikų piligrimą, elgetą, beturtį dvasioje. Bet senoji Lietuvoj ir dabartinėje tremties Amerikoje prie pinigų ir lobijų buvo prišokę ir čia tebešoksta tikrai daugiau ateitininkų, negu marksistų materialistų. Karti tiesa, bet ji vis lengvai nuryjama.

Nei divorsų, nei abortų, nei šeimyninės erotikos be vaisiaus po devynių mėnesių, - vis teškelbia Romos galva ir jo seni kardinolai. Ir manot, man linksma, kaip lygiai ir jums, vis dažniau matyti, kad pavyzdingiausioji mūsų katalikiška akademikų korporacija - ateitininkai - nėra per daug linkę kasdien atnaujinti savo besąlyginę ištikimybę Romai ir dar aukštesnėms galioms. Ypač nuo D.P. laikų padažnėjo skyrybos, pasimetimai, konkubinatai, įvairios dviapatystės ir tripapatystės. Savo idėjos fanatizmu degantis ateitininkas veda divorsuotą moterį, tai gi, dar pirmąją, ir tu negalėtum guldyti galvos, kad vėliau neatsiras antroji, o jai -- trečiasis. Divorsuota ateitininkė išteka už nekataliko ir labai laimingai gyvena. O kur dar šiaip privatūs nesuskaitomi, nematomi santykiai, kai šalia motinos ir žmonos sūnelis dar slysteli ant trečiosios, o dukrelė, šalia tėvo ir vyro, nespiauna

ant trečiojo "geriausio šeimos draugo"...

O kas beliko iš prof. S. Šalkauskio Ateitininkų Ideologijos knygoje ar straipsnyje apie idealizmą ir moderninius šokių minimų nuostatų ir galvojimų? Ateitininkė nežaloja savo natūralaus grožio dažais, grimais, pudromis, ji yra kukli, drabužiuose nesivaiko moderniškų nemoralinių madų, neprivalo šokti moderniškų nemoralinių šokių, tokių, kaip... tango, fokstrotas, čarlestonas.

Ir ką jis pasakytų apie dabartinius šokius, jei juos palygintume su ana klasika?

Tad aš ir maniau, imdamas į rankas A. Barono naują premijuotą sugestyvą vardo romaną (o, vis tas nepagydomas naivumas!), kad kas jau kas, bet žymus katalikų rašytojas ir veikli ateitininkų višomenininkų Giedros korporacija taitikrai vieną kartą dabar griebis bulių už ragų.

Stambmenos ar smulkmenos, kurios blaško, žaloja, kankina lietuvę katalikę moterį ir vyrą, visa, kas pridengia hipokriziją ir žlugdo idealus, ir taip pat visa, kas palaiko dvasios stiprybę, gelbsti, išgano, grūdina charakterį ir suteikia moteriai didvyriškumo aureolę, - vien tik lietuvių, ar dar geriau lietuvių ir žydų susipynusių tragedijų abrakadabroje, - tikėjau, kad visa tai ras išraišką ar bent ryškų atbalsį romane, kuris buvo pripažintas vertu 1000 dolerių pasogos.

Deja, šiuo atžvilgiu giedrininkės mane apvylė, kaip lygiai ir Aloyzas. Sužadinti dėmesį, pakrapštyti vaizduotę, sukelti iliuzijas ir jų nepatenkinti, - vis dėlto yra skaudus smūgis skaitytojui.

LIETUVOJE

IS FIZIKOS IR MATEMATIKOS INSTITUTO VEIKLOS

Akademikas P. Brazdžiūnas (fizikas, mokslinę karjerą pradėjęs daugiau kaip prieš 40 metų, Lietuvos universitete, Kaune, prie prof. V. Čepinskio ir doc. K. Sleževičiaus) MOKSLO IR TECHNIKOS žurnale (Vilniuje, 1966 m. gruodžio mėn.) rašė apie tarybų Fizikos ir Matematikos Instituto susilauktą dešimties metų veikimo sukaktį.

Šiame institute dabar dirba 280 mokslinių bendradarbių ir mokslinio pagalbinio personalo. (Prieš 10 metų pradėjo tik su 15 asmenų, 1957 metais buvo 26, iš kurių 14 mokslinio personalo ir 12 pagalbinių). Institutui yra pastatytos didelės naujos patalpos (4500 kv. metrų ploto) ir pradeda statyti dar tris pastatus.

Tie skaičiai liudija ne tik gabių ir veržlių fizikos bei matematikos mokslininkų gausumą jaunojo Lietuvos kartoje, bet ir Lietuvos mastą prašokančią institutui teiktą finansinę paramą iš sovietinės valdžios. Tokiam kraštui, kaip Lietuva, tokio masto Fizikos-Matematikos institutą taip šuoliškai išplėsti greičiausia būtų perbrangu. Lėšos tokiam reikalui Maskvos lemiamame biudžete galėjo būti paskirtos tik tokiu atveju, jeigu institutas nėra "vietininkiškas", tai yra, jeigu jis reikalingas ir daugiau kam, negu Lietuvos reikalams.

Iš tiesų, savo tyrinėjimų srityje šis institutas, anot P. Brazdžiūno, esąs užėmęs "pirmaujančią vietą Tarybų Sąjungoje". Ypač uoliai ir sėkmingai institutą pasidaruota puslaidininkų tyrimo ir jų pritaikymo srityje. Puslaidininkų fizikos sektorius iš instituto jau išskiriamas ir paverčiamas atskiru institutu.

Tai yra laiminga aplinkybė, kad 280 jaunų Lietuvos (ir, berods, daugiausia lietuvių) mokslininkų pačiame Vilniuje turi progos dirbti ir lavintis įdomiose bei svarbiose mokslo srityse. Nors jų darbo vaisiai greičiausia žymia dalimi, jei ne išties, yra syvai "didžiosios tėvynės" elektroninių prietaisų gamykloms, galbūt, gaminančioms įrenginius net ir Rusijos erdvėlaiviams ar net tarpkontinentinių sviedinių šaudykloms... Jei toki institutai nebūtų tiesioginiai ar bent netiesioginiai tokios rūšies programų vykdymo talkininkai, vargu ar akademikas Brazdžiūnas turėtų progos gerėtis jiems "partijos bei vyriausybės teikiama globa". (ELTA)

• Iš vienkienų į kolchozinius kaimus šiame Lietuvos planuojama perkelti keli tūkstančiai šeimų. Perkelti numatoma iš tų vienkienų, kurie yra sausinti numatytose žemėse. Persikėlimo išlaidos būsiančios apmokėtos iš biudžetinių lėšų, skirtų nusausinimo darbams finansuoti. Finansų valdininkams pavesta dalyvauti perkeliama sodybų įvertinimo komisijose ir žiūrėti, kad "valstybės lėšų panaudojimas būtų ekonomiškai pagrįstas", tai yra, saugotis permokėti. (ELTA)

HELP WANTED MALE

JOURNEYMEN
ENGINE LATHE MEN
Experienced for thread gauge shop.
Mostly small work in rounds. Steady
and permanent with excellent working
conditions for right man 40 to
60 hours per week. Threadco Co.,
3842 W. 11 Mile Rd., Berkley, Mich.
313 LI 5-6363. (19-28)

Cleveland Trust mielai sako taip.

Tik klausk mūsų.
Mūsų atsakymas
gali būti kaip
muzika jūsų
ausims.

Federalinės Depozitų Oraudimo Bendrovės narys.

Vasario 16 -- tautinio ir valstybinio sąmoningumo šventė

Mūsų tauta gali didžiuotis savo garbinga praeitimi, savo valstybinėmis tradicijomis. Ji išgyveno tautinį žydėjimą Kęstučio, valstybinį iškilimą Vytauto Didžiojo valdymo laikais, ji atkakliai ir nenuilstamai kovojo dėl valstybinio savarankumo visokių, jėga svetimųjų primestų, unijų laikotarpiais; ji atlaikė sunkiausią Rusijos carų priešpūdą ir Prūsijos germanizatorių kėslus. Basanavičius ir šliupas subrandino tautinę sąmonę ir apsaugojo nuo bacillus polonicus. Kudirka savo heroiniu pasiaukojimu parodė mūsų tautai, kaip reikia visiems lietuviams tikėti ir dirbti dėl savo tautos ateities. "Vardan tos Lietuvos vienybės" žydėjimas atvedė mūsų kraštą į Vasario 16, į savanorių pasiaukojimą ir žygius, į Steigiamąjį Seimą. Savo gliu tikėjimu į tautinį atgimimą, į valstybinį prisikėlimą, pasiaukojimu ir realiais darbais mūsų tauta išsikovojo tarptautinėje plotmėje nepriklausomos valstybės teises.

O kaip šiandien? Ar visi lietuviai tiki ir dirba dėl lietuvių tautos laisvės ir nepriklausomybės? Nereikalaukime iš Lietuvos komunistų, kad jie dirbtų dėl laisvės, nes jų laisvės supratimas subjektyvus ir vergiškas. Jie laisvę tesupranta, kaip "darbininkų klasės" priemonę pavergti intelektualams, ūkininkams ir visiems vadinamiems "kapitalistams". Jų laisvės samprata: "Laisvė mums, komunistams, vergija milijonams, kitaip galvojančioms". Apie valstybinę nepriklausomybę negali būti komunistinėje doktrinoje nė kalbos: jų idealas ir siekimas panaikinti visas valstybes ir įvesti pasaulinę komunistinę diktatūrą.

Ar daug lietuvių komunistų? Jų mažai saujele. Jei ne rusų tankai ir lėktuvai

STEPAS VYKINTAS

Lietuvoje, jei ne NKVD, tai lietuvių komunistai neatsilaikytų nė vienos dienos prieš laisvės ir nepriklausomybės ištroškusią tautos absoliučią daugumą.

Kiekvienam, kuris šiek tiek pažįsta bolševikinę sistemą, aišku, kad okupuotoje Lietuvoje kovoti su Kremliaus satrapais ir jų kvailiniais yra beveik neįmanoma. Tai parodė ir mūsų heroinių, partizanų ilgų metų lietas kraujas, kuris liks amžinai įrašytas į mūsų tautos istoriją kaip didžiausio pasiaukojimo ir nelegindinio, o realaus heroizmo paraiška.

O ką daro lietuviai tremtyje? Ar jie visi supranta savo misiją? Ar jie tiki į savo tautos ateitį? Ar jie dirba dėl Lietuvos valstybės atstatymo? Ilgai užtrūkusi tremtis, atrodo, palaužė daugelį lietuvių, kurie šiandien ieško ryšių su okupantų pareigūnais, slaptais agentais, sankiršini n k a i s (intriginkais), pasalūniskai rašo bolševikinėje spaudoje, niekina ir dergia mūsų institucijas. Nieko nuostabaus: visais laikais ir visose tautose buvo ir bus žmonių, kurie dirbo ir dirbs už Judo grašius svetimųjų naudai. Tik žiūrėkime, kad tokio tipo žmonių būtų lietuvių tautoje mažiau!

O ką svetimieji daro mūsų naudai? Suprantama, kad mes iš svetimųjų negalime tiek daug norėti, kiek iš savųjų. Dabartinis vokečių socialdemokratų pirminas W. Brandt priešrinkiminėje kalboje viešai pareiškė, kad "savi kailiniai pirmiausia jam rūpi". Tie savi kailiniai ir visiems kitiems pirmoje eilėje terūpi. Todėl šiandien nereikia ieškoti tokių asmenybių, kaip XIX amžiuje, kurios dėl tų tautų laisvės net gyvybę

paaukojo, kaip Adomas Mickevičius, G. Baironas ir kt. Šiandien didžiosios asmenybės dėl kitų laisvės bijo ir prasižioti, nes tai paženktų jų karjerai.

Tačiau, nežiūrint tai, nebūkime pesimistai ir veržkimės į tarptautinę politikos areną! Įtikinkime didžiuosius, kad jie taip pat be mažųjų negali gyventi. Jei šiandien JT sudaro apie 120 valstybių, tai jų tarpe dauguma yra mažos valstybės. Kodėl, pavyzdžiui, šiandien Andora yra laimingesnė už Lietuvą? Ji turi 13.853 gyventojus, sostinę vos 700 gyv., gyvenamąjį plotą — 453 kv. kilometrus. Todėl ji laiminga, kad jos kaimynai nėra grobuonys, bet laisvę mylinčios tautos: Prancūzija ir Ispanija. (Žinoma, bolševikai dėl Ispanijos nusišypsos, bet tegul jie pirma su teikia jų pavergtoms tautoms bent tiek laisvės, kiek jos turi Andora). O kuo žinomos yra valstybės Burundi, Dahome, Gahunas, Gambija, Gana, Kamerunas, Kenija, Kuvaitas, Niger ir Nigerija, Ruanda, Somalijs, Togo, Čadas ir kt.? Ar jos turi tokias žinomas valstybines tradicijas, kaip Lietuva, Vengrija, Bulgarija? Tai yra žiauri pasaulinė teisybė, dėl kurios turės gėdintis viso pasaulio politikai, kurie šiandien dėl "koegzistencijos", o tiksliau pasakius, dėl savo egzistencijos aukoja laisvės ir nepriklausomybės idėjas.

Patys gerai įsisąmoninkime, kad jokia tauta negali klestėti be savo valstybės. Jei šiandien mes turėtume nepriklausomą valstybę, nereikėtų okupuoto krašto lietuviams prašyti iš JAV siuntinių, vaistų, iš Lenkijos kvietinių miltų Kalėdų ar Velykų stalui.

Vasario 16 mus įpareigoja gyventi ir dirbti dėl mūsų tautos laisvės ir dėl mūsų valstybės nepriklausomybės iškovojimo. Pasitikiškime ir tikėkime amžinąja Lietuva, jos valstybine ateitimi. Kartu su poetu J. Minelga dainuokime:

Per visą Lietuvą per visą
Gaili rauda šiandien
nuplaukia.

Vaitoja Nemunas,
Dubysa...
Kovon! Kovon! — tėvynė
šaukia.

Kad nebūtume juokingi ir donkichotiški, vietoje "kovon!" paskelbkime kitą šūkį: tėvynė mus šaukia į realų, kudirkišką darbą, kurio vaisiai turėtų būti Lietuvos Himno žodžiai:

Tegul tavo vaikai eina
vien takais dorybės,
Tegul dirba tavo naudai
ir žmonių gėrybei.

IS PRAEITIES ARCHYVŲ... Vienų neatpažintų iškilmių metu Kaune, iš kairės sėdi dr. Leonas Bistras, buvęs Nepr. Lietuvoje ministras, krikščionių demokratų ir katalikiškų organizacijų veikėjas, Ryto redaktorius, šalia sėdi p. Turauskienė ir dr. Ed. Turauskas, neseniai miręs Paryžiuje.

LIETUVOJE KAS KETVIRTAS SPECIALISTAS YRA NELIETUVIS

Kas ketvirtas pramonė, prekyboje ar statyboje dirbęs diplomuotas specialistas Lietuvoje yra nelietuvis. Šalia kiekvieno tuzino tokių specialistų lietuvių vidutiniškai yra du rusai, vienas žydas ir vienas "kitoks". Tokius duomenis paskelbė rusų valdžios statistikos įstaigos skyrius Vilniuje, praėjusių metų gale išleidęs stambų (416 psl.) statistikos rinkinį vardu "Lietuvos TSR liaudies ūkis 1965 metais".

Tą "linksma žinią" greičiau už knygą užsienin pranešti pasiskubino persitvarkyti besirengiąs Tėvynės Balsas. Skubėjo pranešti ją ypač "veiksniams", kuriems esą, "dažnai sapnuojasi, jog Lietuvoje pramonė smarkiai plečiama dėl to, kad norima lietuvių "surasinti". Rusų Lietuvoje vedamosios politikos teisintojams tas dalykas itin opus, nes jiems yra tekęs itin nedėkingas uždavyns — įrodinėti, kad jokio rusinimo nėra. Vykdydami tą uždavinį, siūlo susipažinti su šiais skaičiais iš minėtojo statistikos rinkinio:

"Štai tautinė sudėtis 50446 diplomuotų specialistų, kurie dirba liaudies ūkyje: lietuviai — 38534, rusai — 6037, žydai — 2548, baltarusiai — 743, ukrainiečiai — 715, latviai — 139, estai — 15, kitos tautybės — 1715".

Skaičiai, sukuria tikrai verta susipažinti skeptikams, abejojančiams, argi rusai iš tiesų Lietuvoje planingai

stengiasi atmiešti savo žmonėmis ypač vadovaujančius ūkinės bei intelektualinės veiklos sluoksnius.

Ūkinė veikla tiesiogiai nėra susijusi su tautinio susipratimo ugdymu ar kreipimu tos ar kitos tautybės labui. Bet atitinkamo nusiteikimo asmenų buvimas betkuriuose įtakingose pozicijose visada atitinkamai veikia ir sąlygas vieniems tautiniams nusiteikimams ugdyti, kitiems slopinti.

Teisybė, rusų teisintojai iškelia priekini lietuvių diplomuotų specialistų skaičių — 76.4%. Bet šalia jų ir rusai užima 12% vietų, žydai — 5%, kiti — 6.6%.

Bendrajame Lietuvos gyventojų skaičiuje rusai per porą savo valdymo dešimtmečių "kažkaip netyčia" (iš didelio noro lietuviams padėti?) pakėlė savo nuosimti iki maždaug aštuonių, bet svarbiųjų ūkinių sričių pozicijose iš nieko pakilo iki 12%. Vienas iš rusų bolševikų kolonizacinės infiltracijos metodų yra užimti nebūtinai "galvų", bet būtinai užimti "kaklų" pozicijas. (Ryškus pavyzdys net vietiniuose jų partijos padalinuose: Lietuvoje čia "galva" tai Sniečkus, bet "kaklas" — būtinai tas ar kitas Popovas). Tad 12% rusų ūkinių šakų vadovybė Lietuvoje iš tikrųjų yra vienas iš ryškiausių rusų antplūdžio faktų.

Statistika, beto, nepažymi, kokiaje socialinio įtakungumo pakopoje yra tie 12% diplomuotų rusų. Viena aišku, kad rusai Lietuvoje nėra prisiglaudusios tautinės mažumos padėty, o "didieji broliai", atstovai vadovybių, kurios yra Maskvoje ir kuriose rusų ne 12, o visos 100%.

Tūlam gali būti naujiena, kad žydai ūkinėje vadovybėje Lietuvoje dabar užima net 5% specialistų vietų (2548). Žydų Lietuvoje dabar skaičiuojama tik apie 25000, su visomis šeimomis. Atseit, maždaug kas dešimtas Lietuvoje dabar gyvenąs žydas yra diplomuotas specialistas, užimamas kokią nors vadovaujamąją poziciją ūkyje. Šiuo požiūriu žydai Lietuvoje laiko-

si reliatyviai keturgubai stipriau už rusus, daugiau kaip šešis kartus stipriau už lietuvius, nes iš visų Lietuvoje dabar gyvenančių rusų tose pozicijose yra maždaug kas keturiasdešimtas, o iš lietuvių — tik kas šešiasdešimtas.

Beveik visi dabartiniai Lietuvos žydai yra ne iš seno Lietuvoje gyvenę, o kaip ir ukrainiečiai bei gudai, yra čia atsidadę drauge su rusų "pagalbininkų" antplūdžiu. Ne kitaip yra ir su septyniolika šimtų "kitų", kurių tarpe vietinės kilmės galėtų būti ne bent lenkai. Bet lenkai statistikoje atskirai nepaminėti, tai gal jų ūkio specialistų pozicijose tėra mažiau, negu estų (kurių tik 15, bet atskirai nurodyti).

Daugumas jų visų, suprantama, yra prisiėmę "proletarinio internacionalizmo" pažiūras, atseit yra prisitaikę prie atitinkamos rusų bolševikinės doktrinos, kuri net nebesislepianč naudojama kaip įrankis slopinti "čiabuvių" tautiniams siekiams ir puoselėti Stalino laikais rusų naudai patikslintą "lenininę tautiųjų politiką". Jų socialinė įtaka nieko nežada krašto lietuviškumui palaikyti, o priešingai, — gali tik sąmoningai ar bent nesąmoningai prisidėti prie vadinamojo "proletarinio internacionalizmo" (praktikoje virstančio rusišku nacionalizmu) doktrinos įgyvendinimo. Tose aplinkybėse ir patiečių karjeros viliojamų lietuvių tarpe lengviau gali rasti pasiduodančių prorusiškoms "tautų draugystės" idėjoms.

Išliedus į pramonės, prekybos bei statybos vadovaujančias intelektines viršūnes šitiek rusiškos bei prorusiškos "ligatūros" (vienas kiekvienų trijų), prorusiškos socialinės įtakos poveikis negalėtų būti visuomenėje neįjuntamas. Jis Lietuvoje ir yra įjuntamas, aštriai ir įkyriai. Tačiau spirtis prieš tą planingą rusų išgalėjimą ten tėra imanoma tik patydomis, tik užsimaskavus, viešumoje to neprisipažįstant ir

(Nukelta į 6 psl.)

LAISVĖS KOVŲ DAINOS

"Žūtbūtnių kovų atvangomis, kraupiuose mirties šešėliuose gimė šios neviltingų kovų dainos. Gūdžios prieblando, mirtinų pavojų grėsmės jas kūrė, rašė, perrašinėjo ir net spausdino kovūnai, kurių vardų jau niekas nebesužinos".

Ši knyga tai kuklus, bet ir gražus laikinas paminklas mūsų žuvusiems partizanams.

★

Šis leidinys, 1962 m. išleistas L. N. F. ir redaguotas poeto JONO AISČIO, ypatingai rekomenduotinas įsigyti Vasario 16 proga.

KAINA — 5 DOL.

Rašykite:

DIRVA,
6907 Superior Ave.,
Cleveland, Ohio 44103

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNOJE

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Import. 5 Stars Greese Brand 5th — \$5.39
2. Glenmore Vodka 5th — \$2.98
3. Coeur de France Cordials 5th — \$2.98
4. Import. 3 Stars French Cognac 5th — \$4.75
5. May Wine — Import.
From German 5th — \$0.98

6. Krupnik — Honey punch 5th — \$3.69
7. Import. Scotch Whiskey 5th — \$3.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

ČIURLIONIO GALERIJOS GLOBOS KOMITETO PRANEŠIMAS

1962 metais kilęs ginčas tarp tuometinės Čiurlionio Galerijos Direkcijos ir Lietuvių Amerikiečių Menininkų Klubu yra laimingai pasibaigęs. Taikomosios Komisijos padarytas sprendimas buvo pradėtas įgyvendinti 1966 m. balandžio 16 dieną, sudarant Laikinąjį Čiurlionio Galerijos Globos Komitetą. Jojo kadencija pasibaigė 1966 m. spalio 30 dieną priėmus Čiurlionio Galerijos statutą. Statutui įsigaliojus, buvo sudarytas Čiurlionio Galerijos Globos Komitetas iš šių asmenų: Dr. Petras Daužvardis — Nepr. Lietuvos Gen. Konsulas Chicagoje, Jonas Jasaitis — A.L.B. Centro Valdybos pirmininkas, Tėv. Jonas Borevičius, S.J. — Lietuvių Jėzuitų atstovas, dail. Vanda Balukienė ir dail. Bronius Murinas.

Čiurlionio Galerijos Globos Komitetas šiuo metu pareigomis pasiskirstė sekančiai: pirmininkas — Tėv. J. Borevičius, vicepirmininkas — dail. B. Murinas, sekretorė — dail. V. Balukienė, nariai — Dr. P. Daužvardis ir J. Jasaitis.

Nepaisant įvairių kliūčių, 1966 m. gruodžio 10 dieną Čiurlionio Galerijos Globos Komitetas perėmė faktiškąjį galerijos tvarkymą ir jos turto globą. Perėmimo aktas buvo įvykdytas dalyvaujant L. A. Menininkų Klubo Revizijos Komisijai, buv. Čiurlionio Direkcijos atstovams ir kviestiesiems lietuviškos visuomenės atstovams; L. A. Menininkų Klubu nei valdyba, nei jos atstovai nedalyvavo, nors jie patys buvo pasiūlę tą dieną galerijai perduoti. Čiurlionio Galerijos perėmimo aktas yra skelbiamas kartu su šiuo pranešimu lietuviškajai visuomenei.

Aktą pasirašius tą pačią dieną, Čiurlionio Galerija ir jos sandėlis buvo perimti ir rastas turtas buvo surašytas specialios komisijos, kuri yra išvardinta Akto trečioje pastraipoje. Ta pati komisija patikrino ir surašė buv. Čiurlionio Galerijos Direkcijos turimus ir Čiurlionio Galerijai priklausomus dokumentus bei turą 1966 m. gruodžio 30 dieną.

L. A. Menininkų Klubu Valdyba iki šiol dar neatsiliepė į jai pasiūstą Čiurlionio Galerijos perėmimo aktą. Tikimasi, kad ji, pagaliau, paklus L. A. Menininkų Klubu visuotinio narių susirinkimo (1966. V. 1.) įpareigojimams vykdyti abiejų pusių priimtą susitarimą 1966 m. balandžio 16 dieną ir perduos Čiurlionio Galerijos Globos Komitetui galerijai priklausomus dokumentus, pinigus ir kitokį dar tebe laikomą galerijai priklausantį turtą.

Čiurlionio Galerijos tolimesnėje veikloje jau yra sutarta eilė meno parodų, kurių pirmoji dail. K. Žoromskio buvo atidaryta š. m. vasario 4 d. naujai išdekoruotose galerijos patalpose.

Čiurlionio Galerijos Globos Komiteto dabartiniai rūpesčiai yra surinkti galerijai priklausomas turtas, sutvarkyti galerijos įsipareigojimus ir sudaryti pajėgą Čiurlionio Galerijos Direkciją.

Galerijos steigėjų mintis rinkti Nepriklausomai Lietuvai lietuvių dailininkų kūrinis ir ugdyti lietuviškoje išeivijoje kultūrinį gyvenimą, yra pilnai prigijusi ir išbujojusi į gražią kultūrinę instituciją. Tikimasi, kad lietuviai dailininkai, kurių dėka ši galerija gimė ir išaugo, ir ateityje ją ja

rūpinsis bei ją palaikys. Taip pat tikimasi, kad ir lietuviškoji visuomenės ateityje dar labiau vertins šią gražią idėją ir remis šios institucijos veiklą.

Čiurlionio Galerija jau dabar yra verta lietuvių pasididžiavimo.

Čiurlionio Galerijos Globos Komitetas
Chicago,
1967 m. vasario 6 d.

1966 m. gruodžio mėn. 10 d. Lietuvių Jėzuitų Jaunimo Centras, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, Illinois.

Mes žemiau pasirašę Čiurlionio Galerijos Globos komiteto nariai, pasiremdami Taikomosios Komisijos 1964 m. spalio 25 d. sprendimu, o taip pat 1966 m. balandžio 16 d. abiejų ginčo šalių ir Globos Komiteto pasirašytu protokolu, dalyvaujant -- ALMK Revizijos Komisijai, buv. Čiurlionio Galerijos Direkcijos atstovams ir kviestiniams lietuvių visuomenės atstovams

1) konstatuojame:
a) Amerikos Lietuvių Menininkų Klubu Valdybos atstovai, nežinint pakartotinių tarimosi ir Čiurlionio Galerijos perdavimo datų atidėliojamų net ir šiandien jų pačių pasitvirtę dieną, galerijos perduoti neatvyko;
b) ALMK Valdyba dėl nežinomy priežasčių neperduodama Čiurlionio Galerijos ir jos turto, lauko jų pasirašytus susitarimus ir Amerikos Lietuvių Menininkų Klubu visuotinio narių susirinkimo 1966 m. gegužės mėn. 1 d. nutarimą;

c) Tolimesnis dėsimas perduoti Čiurlionio Galeriją kenkia lietuviškos visuomenės atstovams; L. A. Menininkų Klubu nei valdyba, nei jos atstovai nedalyvavo, nors jie patys buvo pasiūlę tą dieną galerijai perduoti. Čiurlionio Galerijos perėmimo aktas yra skelbiamas kartu su šiuo pranešimu lietuviškajai visuomenei.

2) nutariame nuo šios 1966 m. gruodžio mėn. 10 dienos perimti globėjų teisėmis faktiškąjį Čiurlionio Galerijos tvarkymą, joje sukaupę turtą, kasą ir visus dokumentus, susijusius su šios galerijos veikimu.

3) Tvarkingam Čiurlionio Galerijos turto perėmimui užtikrinti kviečiame ALMK Klubo Revizijos Komisiją, buv. Direkcijos atstovus ir lietuvių visuomenės atstovus gen. M. Rėklaitį, inž. D. Adomaitį ir P. Šeštakauską.

PAVASARINIAI IR VASARINIAI SIUNTINIAI 1967 METAMS

Iš daugelio specialiai sudarytų mūsų siuntinių 1967 metų pavasariui ir vasarai siūlome du, kurie yra labai praktiški, už žemą kainą ir į juos yra įtraukta viskas, kas labiausiai reikalinga Jūsų artimiesiems.

Žinoma, taip pat, kiekvienas siuntėjas gali sudaryti dovanų siuntinį savo nuožiūra pasinaudodamas mūsų kainoraščiu.

MOTERIŠKAS (1967).

Nailoninis su diržu itališkas lietpaltis, 3 yd. vilnonės angliškos kostiumui medžiagos, 4 yds. puikios suknelės medžiagos, 1 komplektas nailoninių apatinių rūbų, 2 p. geriausios rūšies nailoninių kojinių, 1 šilkinė gėlėta skarelė, 1 nailoninė skarelė, 12 specialiai parinktų namų darbui adatų, 2 špulės labai stiprių siūlų, 1 trumpom rankovė megstukas.

Kainuoja \$75.00.

VYRIŠKAS (1967).

Itališkas nailoninis su diržu dėvimas lietpaltis 3½ yds. angliškos vilnonės kostiumui medžiagos, 2 nailoniniai vyr. maškiniai, 1 terylynas kaklaraštis, 1 komplektas apatinių rūbų, 2 p. nailoninių arba vilnonių kojinių, 12 įvairaus dydžio adatų, 2 špulės labai stiprių siūlų, 3 jėdai vilnonės paltui medžiagos.

Kainuoja \$75.00.

Jungtinis moteriškas 1967 ir vyriškas 1967 siuntinys kainuoja \$135.00.

Tebesiunčiame ir visus kitus mūsų anksčiau skelbtus siuntinius dar vis už tą pačią kainą.

Automobilius, dviračius, motociklus, siūvamasias mašinas, svaiginamus gerimus, tabaką ir maistą (sov. gamybos), pristatome iš kooperatyvų Lietuvoje ir Sov. Sąjungoje.

Persiunčiame ir Jūsų pačių sudarytus siuntinius.

BALTIC STORES LTD. (Z. JURAS)
421 Hackney Rd., London, E. 2., England.

Seniausia šioje srityje lietuvių firma. greitas ir garantuotas pristatymas.

Atstovai:

A. Kušinskis, 167 College St., Sudbury, Ont., Canada.
L. Radzevičius, R.R. #2, Port Arthur, Ont., Canada.

Galime pervesti ir pinigus, už ką gavėjas turi teisę pasirinkti kas jam patinka iš specialių krautuvų.

kausą patikrinti Čiurlionio Galerijai priklausantį turtą, kasą bei atsikaitomybę ir surašyti atitinkamą aktą.

4) Įpareigojame Amerikos Lietuvių menininkų klubo valdybą ne vėliau 1966 m. gruodžio mėn. 24 dienos perduoti Globos Komitetui Čiurlionio Galerijai priklausomus pinigus, dokumentus ir kitokį galerijos turtą, jėgu tokio laikoma ne galerijos patalpose.

Pastaba: Čiurlionio galerijai priklauso tie pinigai, kurie yra gauti iš buvusių Čiurlionio galerijos globėjų, tvarkytojų ir administratorių -- A.L. Menininkų klubo iš Čiurlionio galerijoje rengtų parodų, aukų, piliakimų ir kt., gautų Čiurlionio galerijos vardu.

5) Įpareigojame buv. Čiurlionio Galerijos Direkciją perduoti Globos Komitetui galerijos Čarterį, turimus galerijos dokumentus ir jai priklausantį turtą.

6) Kol bus pakviestas naujas Čiurlionio Galerijos Direktoriaus, visais galerijos reikalais kreiptis į Globos Komiteto Pirmininką kun. Joną Borevičių S. J. 2345 W. 56 St., Chicago, Ill. 60636.

Čiurlionio Galerijos Globos Komitetas: P. Daužvardis, J. Borevičius, Br. Murinas, V. Balukienė, J. Jasaitis.

Dalyviai - liudininkai: ALMK Klubo Revizijos Komisija, J. Pautienius, V. Vaičiaitis.

Buv. Č. G. Direkcijos atstovai: Z. Kolba, Ad. Varnas.

Kviestiniai liet. visuomenės atstovai: M. Rėklaitis, D. Adomaitis, P. Šeštakauskas.

• Montrealio Tarptautinė Parodoj Sovietų Sąjungai rengiasi nesivaržydama rodytis ir su pagrobtųjų kraštų gaminiais. Šalia daugelio kitų jau išsiųstų eksponatų iš Lietuvos, Plungės ir Telšių dirbtuvės šiai parodai rengia septynis serijas vadinamų liaudies kūrybos gaminių: kraičių skryniąs su žiedais jaunavedžiams, kaklajuostes su gintariniais mazgais ir kt. Tarp ko kita, rengia išsiųsti net tūkstantį medinių šaukštų.

(E)

Vysk. M. Valančiaus Lit. mokyklos Clevelande mokytojai. Sėdi iš kairės: Ona Žilinskienė, Alfonsas Mikulskis, Juzė Orantienė, mokyklos vedėjas Pranas Joga, Ona Mikulskienė, Stovi Henrikas Bankaitis, Dalia Orantaitė, Kazys Gaizutis, Rita Premeneckienė, Liudas Sagys ir Teresė Neimanaitė, Trūksta Ingridos Bublisenės ir Stasio Barzduko.

VI Plodžinsko nuotrauka

Lietuvoje kas ketvirtas...

(Atkelta iš 5 psl.)

net išsiginant. Tik laisvėje įmanoma apie tai kalbėti atvirai. O rusų politiką teisingai pavestieji pareigūnai lietuviai ligšiol pačioj Lietuvoj nebandė įrodinėti, kad jokios rusifikacijos pavojaus nesą: tenai jie to tiesiog nemini, kaip virvės pakaruoklio namuose... Vietoj to, bent užsienyje gyvenantiems lietuviams bando sakyti, jog rusų Lietuvoj esanti tik nereikšminga mažuma, todėl, esą: "Ar gali dešimtys nutautinti tūkstančius. Jei taip, tai Amerikoje jau seniai turėtų visi šnekėti tikta lietuviškai"...

Bet ir tą neva pritrenkiantį palyginimą suniekina ką tik pateiktoji statistika, kadangi skirtumas tarp lietuvių padėties Amerikoje ir rusų padėties Lietuvoj per-

daug akivaizdus. Lietuvių Amerikoje vos ne vos apie pusę nuošimčio, o rusų Lietuvoj jau maždaug tiek, kaip Amerikoje negrų (proporcingai imant). Rusų padėtis Lietuvoj ne kaip negrų, ne kaip lietuvių ar kitos kokios mažumos, o kaip "lygesniųjų tarp lygių". Na, ir, Amerikos sostinė bei valdžia ne Vilniuj, o rusai Lietuvoj turi savo valdžią Maskvoje, kurios Lietuva turi klausyti. Jei lietuviai turėtų tokią padėtį Amerikoje, kokią rusai Lietuvoj yra už-

grobę, Amerika nepakęstų nesukilusi prieš tokią lietuvių išgalėjimą. Lietuva irgi kovojo, kol kas nelaimėjo, bet tai nereikia, kad vykstantį rusų išgalėjimą jau miečiai priima ar jo nemato. Toks rusų teisinimo priemonių menkumas, tačiau, liudija, kad Lietuvoj tebėra pagrįstų vilčių, jog rusai, net ir užgrobę sau itin palankias pozicijas, dar ilgai arba ir niekad nepajėgs Lietuvoj pasiekti visų savo užsimotųjų tikslų.

(ELTA)

ST. ANTHONY

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Joseph F. Gribsauskas
Executive Secretary

4 3/4 %

ON INVESTMENTS
Units of \$100.00
Dividend Checks
Mailed Quarterly

5 %

ON BONUS SAVINGS
Units of \$1,000.00
For 3 Years
Dividends Paid
Quarterly
or Compounded

1447 So. 49th Court
CICERO, ILLINOIS 60650
Phone (Area Code 312) 656-6330

HOURS: Mon. 9-5; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat. 9-1; Wed. Closed
Savings In By The 10th Of The Month Will Earn From The 1st.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota
U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 — Tel. WA 5-2787
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 — Tel. WA 5-2737
3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 — Tel. CA 5-1864

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pakeičiamųjų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.

KREIPKITE į mūsų lietuvių bendrovę, kuri turi teisę siuntinius siųsti be tarpininkų, tiesiai iš Chicago į Lietuvą.

Vedėjai E. ir V. ŽUKAUSKAI

PETHUS

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

DIRVOJE
DIDELIS
PASIRINKIMAS
PLOKŠTELIŲ
IR
NAUJŲ KNYGŲ

HELP WANTED MALE

1ST CLASS SKILLED
FIXTURE BUILDERS
MILL HANDS
RADIAL DRILL
HANDS
HYDRAULIC FITTERS

Must have job shop experience.
DAY & NIGHT SHIFT.
68 hour week. Fringe benefits.

WELDMATION, INC.

31720 STEPHENSON HWY.
MADISON HILLS, MICH.

(20-29)

SHEET METAL
HAMMERFORMERS
MLDG. BENDERS

Familiar with Stainless, Aluminum
and C.R.S. Prototype Parts.
Also openings for Prototype Machinists. Also men familiar with Draw and benefits. 56 hour week.

EXPERI-METAL, INC.

23811 RYAN RD.
WARREN, MICH.
313 SE. 7-8121

(18-27)

TURRILL LATHES
AUTOMATIC SCREW
MACHINE
MILL HANDS

PETERSON MACHINE
PRODUCTS CORP.
27040 Princeton
Inkster, Mich.

(18-24)

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

Dr. A. Butkus

* AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS S-GOS Clevelando skyriaus valdyba kviečia visus skyriaus narius, jų šeimas ir jų pasikviestus svečius į pobūvį, kuris kasmet, kaip tradicija, ruošiamas savybėje paminėti Vasario 16, Lietuvos Nepriklausomybės šventę.

Pobūvis įvyks šeštadienį, vasario 18 d. 7:30 v.vak. skyriaus pirm. K. S. Karpiaus namuose, 345 East 222 gt.

Pobūvio metu kalbą sutiko pasakyti dr. A. Butkus.

Atskiri kvietimai ne-siunčiami.

* FREL. JONAS BALKŪNAS, savo viešnagės Clevelande metu būdamas Šv. Jurgio parapijos klebono kun. B. Ivanausko svečiu, vasario 13 d., kun. K. Žemaičio lydimas, aplankė Dirvos redakciją ir leidyklą.

* Vysk. Valančiaus Lituanistinės Mokyklos šokėjai, vadovaujami L. Sagio, vasario 12 d. išpildė programą Reginos Aukšt. Mokyklos Tarptautinio Moksleivių Pasikeitimo klubo metiniame bankete.

Kadangi šis pasirodymas sutapo su Vasario 16 minėjimu, banketo dalyviai buvo trumpai supažindinti su Lietuva ir jos dabartine padėtimi.

Notre Dame vienuolyno viršininkė pakvietė grupę pakartoti pilną programą ordono motiniškų namų kultūriname centre Chardon, Ohio.

Vasario 16-toji Clevelande

Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimo eigoje, vasario 11 d. vakare Dr. K. ir ponios Pautienų bute buvo suruoštas priėmimas prel. J. Balkūnui. Priėmimo dalyvavo visa eilė Clevelando visuomenės veikėjų.

Sekmadienį, vasario 12 d., pamaldomis abiejų parapijų bažnyčiose buvo prisiminti kovose už Lietuvos laisvę žuvusieji ir nuo okupanto nukentėjusieji. Šv. Jurgio parapijos bažnyčioje Šv. Mišias laikė prel. J. Balkūnas, organizacijos prezidentavosi savo vėliavomis.

Iškalbingas prelatas savo pamoksle pabrėžė Katalikų Bažnyčios nuopelnus tautos atgimimo eigoje, okupanto persekiojamo religinio gyvenimo vargus, kartu iškeldamas mintį, kad Lietuvos neišvaduosime vienos dienos minėjimais. Kova už Lietuvos nepriklausomybę vykstanti kiekvieną dieną, o Vasario 16 kiekvienas lietuvis, perkrates savo sąžinę, turėtų paklausti, ką jis yra atlikęs ir davęs tai kovai pagelbėti ir laimėjimui priartinti.

Gražiai pasirodęs parapijos choras, vad. Ambrazo, pamaldas užbaigė Marija, Marija giesmė ir Lietuvos himnas.

Iškilmingas minėjimo aktas vyko 4 val. p. p. Naujosios Parapijos gerokai atvėrusioje salėje.

Iškilmes pradėjo ALT skyriaus pirm. inž. A. Pautienius, pakviesdamas į sceną organizacijų vėliavas. Solistė J. Krištolaitytė - Daugėlienė, pianinu lydint G. Karsokienei, sugiedojo Amerikos ir Lietuvos Himnus.

Savo trumpame žodyje inž. A. Pautienius smarkiai Amerikos "tiltų tiesimo" politiką ir ragino tautiečius nuolat būti dėti ir gyvai prisidėti prie Lietuvos išlaisvinimo darbų.

Savo ilgesnėje prakalboje prel. J. Balkūnas taip pat daugiausia dėmesio kreipė į nepalankią mums JAV užsienio politiką, užgožtą gyvenimo, bendradarbiavimo su komunistiniais kraštais programa, ku-

rioje vistiek neišvengiami konfliktai, kaip Korėjoje, Vietname.

Savo politinių minčių pynėje prel. J. Balkūnas rado progą įpinti eilę patriotinių ir skatinančių minčių, kviesdamas visus į vieningą darbą ir pastangas remiant vadovaujančių veiksmų planus ir uždavinius.

Studentė Guoda Stugytė perskaitė Ohio gub. James Rhodes ir Clevelando burm. Ralph S. Locher proklamaciją, specialiai paskelbtas Vasario 16 proga, o ALT valdybos narė Ingrida Bublienė perskaitė prezidentui ir vyriausybei skirtą rezoliuciją.

Solistas Stasys Baras, akompanuojant komp. Dariusiui Lapinskui, žavėjo gausiai susirinkusią visuomenę operų arijomis ir lietuvių kompozitorių dainomis.

Filno koncerto programoje solistas dainavo: Brahms "Kapuose", Verdi "Ingemisco iš Requiemo", Šimkaus "Vai kur nužėgiuos", Tallat-Kelpšos "Liepė tėvelis", Karnavičiaus "Jonušo dainą" iš operos Radvilia Perkūnas, Banaičio "Aš pernaktį", Giordano ariją iš operos "Andrea Chenier", Bizet - Gėlę, kurią mandavo jai iš operos "Carmen", Ponchielli - Cielo e mar iš operos "La Gioconda", Halevy - Rachel Tave dangus, iš operos "Žydė". Audringais plomajais solistas buvo šaukiamas scenon ir bisu turėjo sudainuoti dar porą populiarių arijų - Aukso žvaigždės spindėjo ir Juokis Fajace.

Solistai ir akomponiatoriai buvo apdovanoti gėlėmis ir šiltu publikos pritaurimu.

Sol. St. Baro koncertas kiekviena proga, o ypač šita, yra tikra dvasinė pagoda. Iš jo krūtinės plaukiantieji dainos garsai, jo asmeniškai vidinė šiluma kelia ne tik pasigėrėjimo, bet ir kiekvieno lietuvių pasididžiavimo jausmus. Tai mūsų muzikinės ir kartu dvasinės kultūros pažiba, kurią visada galim ne tik gėrėtis, bet ir tinkamai reprezentuoti. Joje koncertas tikrai išildė publiką, kad ir vėsoje salėje paltais apsisiautusių.

Programa šį kartą nebuvo užtęsta įvairiomis prakalbomis ar sveikinimais. Dalį sveikinimų raštu (kongresmanų ir senatorių) perskaitė inž. A. Pautienius. Bet malonu, kad atsilankiusių jų tarpe matėsi keli lietuvių bičiuliai: County Auditor Ralph J. Perk, miesto tarybos narys A. Katalinas, o taip pat ir broliškų tautų atstovai: estų A. Traks su ponia ir latvių levinis.

Reikia pridurti, kad šiemet ALT skyriaus valdybos suruoštos Vasario 16 iškilmės praėjo tinkamo tai šventei orumo dvasioje.

* PRIEŠ ATNAUJINAMĄ savo namų ar automobilių draudimus, palyginkite savo mokestį paskambindami V. Gledraičiui tel. 944-6835.

DAILININKO ROMO VIESULO PASKAITA APIE VAIZDĄ IR GARSĄ

Korp. GIEDRA rengia dail. Romo Viesulo paskaitą "Apie vaizdą ir garsą" vasario 18 d., 7:30 val. vak. Šią paskaitą dail. Viesulas yra skaitys New Yorke ir kitose lietuvių kolonijose ir susilaukęs puikių įvertinimų. Korp. Giedra kviečia visus lietuvius atsilankyti į šį įdomų kultūrinį vakarą, Čiurlionio Ansamblio namuose.

* Lietuviai gimnazistai dalyvauja muzikinio veikalo South Pacific sąstate. Tą Rodgers ir Hammersteino veiklą du savaitgalius iš eilės rodo St. Joseph berniukų gimnazijoje, dalyvaujant rinktinėms gimnazijų pajėgoms.

Iš lietuvių dalyvauja Danutė Šerkšniūtė, kartu būdama ir antrininkė vienam iš pagrindinių Bloody Mary vaidmeniui.

Gausiam šokėjų sąstate dalyvauja Milda ir Rūta Jokūbaitytės ir Jonas Degutis. Choristų tarpe randame Teresę Garnytę, Dianą Liutkutę, Paulių Armoną, Juožą Dagūną. Scenos darbams taktininkų tarpe Kęstutį Sušinską, Eduardą Petkų.

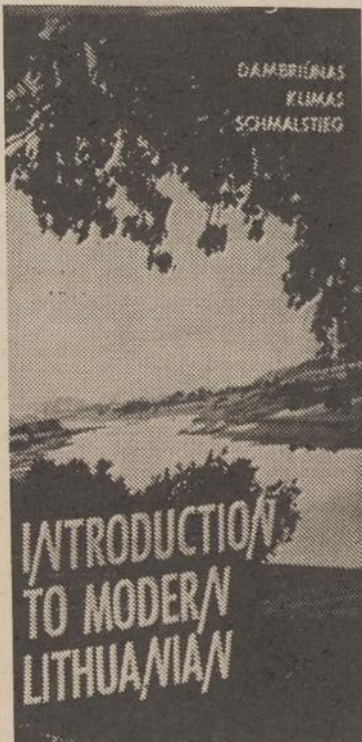
* Clevelandiečių dėmesys krypta į 24 iš eilės metinę gėlių, sodybų ir namų parodą, kuri prasidės vasario 25 d. ir tęsis iki kovo 5 d.

Public Auditorium talpūs patalpos apjungs ne tik gėlynus, bet ir rinktinis pavyzdžius gėlynams įrengti ir tvarkyti jų sodybose. Patys naujausieji ir moderniausieji toje srityje laimėjimai paruošiami įžymiausių daržininkų specialistų.

Pasirūpinkite bilietais iš anksto, tuo sutaupant šeimai pinigų. Sekite skelbimus Dirvoje, kur ir kaip įsigyti pigesnius bilietus gėlių parodai.

PARDUODAMAS NAMAS

4 miegamieji — 1 apačioj. Grovewood rajone. Savininkas išsikrausto. Privalo parduoti. \$12,800. Tel. 752-3400.

INTRODUCTION TO MODERN LITHUANIAN

Puikus lietuvių kalbos vadovas su 40 pamokų, gramatikos priedu, skaitymais ir žodynėliais. Tekstas ir paaiškinimai anglų kalba. Nemokantiems ar nedaug mokantiems lietuviškai — puiki galimybė išmokti. Parengė L. Dambriūnas, A. Klimas ir W. R. Schmalstieg. Išleido liet. pranciškonai Brooklyne. 479 psl., kietas viršelias. Kaina 7 dol. Galima užsisakyti:

DIRVA
6907 Superior Ave.
Cleveland, Ohio 44103

PAJAMŲ MOKESČIŲ BLANKAI PILDOMI

7 dienas į savaitę Friendly Flower Shoppe krautuvėje, 6900 Superior Ave., telef. 431-6339.

Darbo valandos: pirmad. iki penktad. — 4 val. p. p. iki 9 val. vak. Šeštad. — 12 val. iki 9 val. vak. Sekmad. — 9 val. iki 6 val. vak.

Kitu metu — pagal susitarimą. Čia pildydami pajamų mokesčių blankus galite susikalbėti lietuviškai.

* APDRAUDOS reikais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

PARDUODAMI NAMAI

Beveik naujas namas, 2 miegamieji žemai, padalintas rūšys, 2 automob. garažas. Sklypas.

Šešių kambarių vienos šeimos namas. Pilnas rūšys. 2 garažai, nebrangus, prie pat 185 gt.

Plytinis, 3 miegamieji, tuščias, pilnas rūšys, garažai.

Mažas namas, bet didelis sklypas prie E. 185 gt. Prašo \$12,500.

Mūrinis, 2 miegamieji apačioj, 2 — viršuj. Įrengtas rūšys, garažas. Patogi vieta.

10 šeimų apartamentas netoli Neff Rd. Geros pajamos.

Norintieji pirkti, parduoti ar išmainyti prašome skambinti

EAST SHORE REALTY
Juozas Mikonis — Realtor
Notary Public

United Multiple Listing Service
780 E. 185 gt. Tel. 481-6900
arba KE 1-2190

HELP WANTED MALE

THE CLEVELAND PNEUMATIC Tool Co.

3784 E. 78 St.
341-1700

A Subsidiary of PNEUMO-DYNAMICS Corp.

MACHINISTS
TO WORK ON AERO SPACE MISSILE and Aircraft Components

KELLER-HYDROTEL

Contouring and profiling Machines

HORIZONTAL BORING MILLS

TURRET LATHES

GAP TURRET LATHES

ENGINE LATHES

MILLING MACHINES

RADIAL DRILLS

NUMERICAL CONTROLLED MACHINES

GAUSITE GERĄ VALANDINĮ ATLYGINIMĄ IR VISUS PRIEDUS.

Interviewing Hours
8:15 A.M. to 5 P.M.

OR CALL
341-1700

for an interview convenient for you.

WANTED AT ONCE, JOURNEYMEN MACHINISTS

Experienced Milling machine operators and general machinists. Must be able to set up work from Blue Prints & Tolerances. Steady overtime, all benefits, good starting rate, long range aircraft programs. Write:

A. W. HECKER CO.

7100 Euclid Ave.
Cleveland, Ohio 44103
or phone 1-216-881-3700
An Equal Opportunity Employer (16-22)

Naturally

SUPERIOR SAVINGS

SINCE 1909

13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.
CLEVELAND

HOME and REMODELING LOANS
... INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue EN 1 - 1763

936 East 185th St. KE 1 - 7770

1967
cleveland
home & flower
show

Pačiame Clevelando centre

DEVYNIAS DIENAS!

NUO ŠEŠTADIENIO VASARIO 25 iki SEKMADIENIO KOVO 5

TAUPLYKITE IS Prie kasos
ANKSTO Kainuos \$1.25
ISIGYJANT
BILJETUS!

Dabar gaunami
už \$1.00

AAA
ISTAIGOJE
GĖLIŲ KRAUTUVĖS
BURROWS
RICHMANS
VISUR PAS SEARS

"Pavasariui
skirti"

RINKTINIAI GYVŲ
GĖLYNŲ SPEKTAKLIAI
PAVYZDINIAI NAMAI
GALA PARODOS ŠEŠIOSE
DIDŽIULĖSE SALĖSE
PARODOMIEJI GĖLYNAI
DEKORATORIŲ PARODOS

Atidarymas šeštad., vas. 25, 1 v.
Kasdien ir sekmad. 11 val. ryto
Uždaroja kasdien 10:30 v. v. —
sekmad. 8:30 val. vak.
Svečiai įleidžiami kasdien iki 9
val. vak. gerėtis paroda.
Sėkmad. iki 7 v. v.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Paštas nebus išnešiojamas, Washingtono gimimo dienos proga, vasario 22 d., trečiadienį.

Dirva išeis tą dieną, tik bus pašto pristatyta dieną vėliau.

Penktadienio laidai skirtą korespondenciją privalome gauti ne vėliau, kaip antradienį, vasario 21 d.

Vasario 22 d. bus pristatomas tik "special delivery" siuntos.

NACIŲ KANKINIAMS PASKIRTA 3,5 MIL. DM

Vokiečiai vėl paskyrė 3,5 milijonus DM nukentėjusiems nuo nacių, tai yra apie 875.000 dolerių, kurie įteikti JTO — Tremtinių Komisarui.

Pinigai skiriami į specialų fondą, iš kurio bus mokama tam tikroms tremtinių kategorijoms; tiems, kurie buvo nacių persekiojami dėl tautybės ir kuriems neteko jokio atlyginimo iš 11 milijonų dolerių, skirtų tam pačiam tikslui 1960 metais. Ta didžioji suma yra jau išdalinta 12.000 nukentėjusių, kurie buvo kilę iš 35 įvairių kraštų. Tada buvo duodama tik tiems, kurie 1953 metais dar buvo tremtiniai. Iš dabartinės sumos bus mokama ir tiems, kurie prieš 1953 metus jau nebuvo tremtiniai, arba kurie tapo tremtiniais po 1953 metų.

Norintieji šią pašalpą gauti turi įrodyti, kad buvo areštuoti, buvo kalėjime ar KZ, arba kad jie yra žuvusiojo nuo nacių įpėdiniai.

Kurie tik fiziškai nuo nacių nukentėjo, neteko sveikatos ar buvo sužaloti, tie turi kreiptis į Vakarų Vokietijos valdžią.

Kurie nori gauti atlyginimą ir turi į jį teisę (buv. kaliniai ar pan.), tie turi kreiptis į JTO — Tremtinių Komisarą iki š. m. rugsėjo 30 d., nežiūrint, jei jų seniau paduoti prašymai buvo atmesti.

Šiai pašalpai gauti reikia paduoti prašymus:

The Indemnification Section UNHCR, Palais des Nations, Geneve, Switzerland.

Formas tokiems prašymams galima gauti ir Bal-

fo Centre, 105 Grand St., Brooklyn, N. Y. 11211.

NEW YORK

• Korp! Neo-Lithuania New Yorke Vasario 16 d. minėjimas įvyks vasario 24 d., penktadienį, 8 val. vak. International Hotel patalpose, Van Wyck Expy. prie Kennedy aerodromo. Paskaitą skaitys Fil. V. Gruzdis iš Philadelphijos. Kviečiami visi nariai ir svečiai. Korporantai-ės prašomi dalyvauti su spalvomis.

PHILADELPHIA

• Anelė Kaulinytė vasario mėn. baigė Temple University College of Music, įsigydamą bachelor of music education laipsnį. Studijavo piano ir reikia pasakyti, kad kaip pianistė yra toli pažengusi. Toliau ruošiasi master laipsniui iš muzikos istorijos. Studijuodama naudojosi Philadelphia Board of Education stipendija. A. Kaulinytė lietuviškame gyvenime yra labai aktyvi. Dalyvauja tėvo Leono Kaulinio vadovaujamame chore ir šiuo metu talkininkauja tėvui paruošdama moterų balsus Philadelphia Tautiniame Ansamblyje. Taip pat dirba šeštadieninėje mokykloje ir vadovauja vaikų chorui. Daugelyje lietuvių rengimų yra pasirodžiusi, kaip pianistė ar akomponiatorė.

PADĖKA

Š. m. sausio 31 d. amžinai atsisveikinome su a. a. JADVYGA DABULEVIČIENE.

Nuoširdi padėka Cicero parapijos klebonui kun. Stankevičiui ir parapijos kunigams už maldas koplyčioje ir iškilmingas gedulingas pamaldas bažnyčioje.

Visiems giminėms, draugams ir pažįstamiems už pareikštą užuojautą, šv. Mišių aukas, velionės aplankymą koplyčioje ir palydėjimą į kapines nuoširdžiai dėkojame.

Ypatingą padėką reiškiamo laidotuvių direktoriams: Butkui-Vasaičiui už rūpestingą patarnavimą ir laidotuvių tvarkymą.

Nuliūdę dukterys

Danutė Milūnienė,
Janina Januškienė
ir jų šeimos

Tragiškai žuvus
PETRIUKUI PETRAVIČIUI,
broliui LINUI, LST Korp! Neo-Lithuania senjorui, sesutei IZIDAI ir tėveliams dail. VIKTORUI ir ALDONAI PETRAVIČIAMS reiškiamo užuojautą ir liūdime

LST Korp! Neo-Lithuania
Chicagoje

VASARIO 16 MINĖJIMAS

LST Korp! Neo-Lithuania Chicagoje rengia iškilmingą Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimą, kuris įvyks vasario 26 d., sekmadienį, 3 val. p. p. Jaunimo Centro didžiojoje salėje.

PROGRAMA

3 val. p. p. minėjimo atidarymas. Invokacija — GINTAUTAS SABATAITIS, S. J. Paskaitą skaitys dr. ALGIRDAS BUDRECKIS, VLIKO valdybos narys, kalbės gen. konsulas dr. PETRAS DAUŽVARDIS.

4 val. meninė programa, kurią išpildys korporacijos jaunieji talentai: piano — Mykolas Drunga; duetas — Vyt. Nakas ir Zita Burneikytė; poezija — Danguolė Šukelytė; deklamacijos — Eglė Juodvalkytė ir Danguolė Šukelytė; montažas — Kristina Sabaliauskaitė ir Romas Stakauskas, Lietuvos vaizdai — Uosis Juodvalkis ir piano živilė Keliuotytė; dainos — Viktorija Brazdžionytė, Karolė Domeikaitė, Gina Luneckaitė, Virginija Strasevičiūtė ir Daiva Vaitkevičiūtė; gitara — Romas Česas.

Visa programa užtruks apie 2 val. Meninę programą praves Liucija Virpsaitė.

5 val. kavutė.

Kviečiamas jaunimas ir visuomenė.

LST Korp! Neo-Lithuania Chicagoje

(Minėjimas turėjo būti atidėtas iš vasario 5 d. į vasario 26 d. dėl sniego audrų Chicagoje).

A. Kaulinytė priklauso Korp! Neo-Lithuania ir šiuo metu yra padalinio sekretorė.

• Rimas Špakauskas praėjusiais metais gruodžio mėn. baigė aukštuosius mokslus Pennsylvania State University gaudamas bachelor of arts laipsnį iš istorijos ir dabar ruošiasi magistro laipsniui. K. Špakauskas priklauso Korp! Neo-Lithuania Philadelphia padalinui. Gimnazijoje buvo aktyvus amerikiečių skautų organizacijoje ir šiuo metu yra vienas iš vadovų — organizatorių atstigiamų (keletą metų neveikusių) lietuvių skautų-čių Philadelphiaje. Pažymėtina, kad R. Špakauskas amerikiečių skautų organizacijoje buvo įsigijęs eagle patyrimo laipsnį, kas nelengvai gaunamas ir nedaug kas jį turi.

CHICAGO

• Korp! Neo-Lithuania rengiamu Vasario 16 minėjimu, kuris įvyks vasario 26 d., 3 val. p. p. Jaunimo Centre, visuomenė rodo didelį susidomėjimą. Pagrindiniu kalbėtoju bus dr. Algirdas Budreckis, invokaciją patieks kun. Gintautas Sabataitis, S. J. ir žodį tars gen. konsulas dr. Petras Daužvardis.

KANKLIŲ ORKESTRAS CHICAGOJE

Ateities Atžalyno Tėvai. Mokytojai sutarė įsigyti kanklės iš jaunųjų sudaryti orkestrą. Tačiau didžiausi kliūtis — kur gauti

lėšas, kai kanklės kainuoja virš 700 dol. Dėka nuoširdžių rėmėjų, ypač Prekybos Rūmų narių ir valdybos skirta auka 500 dol., teis. žiūrio auka ir dalis iš kasos pajamų. Kanklės jau išmokėtos. Tai pirmas įvykis Chicagoje, nes tokio pobūdžio kanklių orkestras dar čia niekad nebuvo — jos yra elektronizuotos.

Vasario 11 d. Šarkos restorane susirinko Ateities Atžalyno tėvų komitetas ir keletas svečių, kur pirmąsias kankles atvežęs iš Clevelando Neimanas įteikė mokyti. Gramantienei. Tą proga sveikino prof. Žilevičius, kuris net legendą pasakojė apie kankles Palangoje, dr. St. Biežis džiaugėsi, kad mūsų lietuviybė dabar skambės senobiniais instrumentais plačiai Amerikoje, Pr. Zapolis ir Prekybos Rūmų Gaš. Gramont bei Neimonas, visi džiaugėsi, kad tik visų bendri siekliai atnešė gerus rezultatus — Kanklių Orkestras jau yra Kovo mėn. 4 d. Chicagoje įvyks to orkestro krikštyno, kur mokyti. Gramontienė ruošia specialią programą ir krikšto tėvais bus dr. St. Biežis su ponia. Visi nudžiugo, kad dr. Biežis tiek daug skyrė pastangų šiam reikalui įgyvendinti.

Ateities Atžalynas vasario mėn. 17 d. pasirodo Liet. Televizijoje, kur programą patieks jaunųjų ir vyresniųjų grupės. O vasario 19 d. vyks į Rockfordą su ištisa dainų šokių ir orkestro programa. Kanklių orkestras imsis darbo, kai tik visos 10 kanklių bus atgabenta iš Clevelando ir ru-

Pirmosios kanklės atkeliavo iš Chicago, Nuotraukoje Gramontas, kanklių dirbėjas clevelandietis Neimanas, dr. S. Biežis ir mokytojas Pr. Zapolis.

B. Brazdžionio nuotrauka

Vasario 7 d. Los Angeles buvo pagerbtas lietuvių tautinių šokių mokytojas Vytas Beliajus, jam švenčiant 25 metų veiklos sukaktį. Nuotraukoje V. Beliajus, stebint gen. konsulį dr. J. Bielskui, piauša sukaktuvinį tortą. L. Kančausko nuotrauka

Broliai Rimas, Virgis ir Vygis Narbutai Los Angeles įvykusiame V. Beliajaus pagerbime meninėje programoje pasirodė su dainomis. L. Kančausko nuotrauka

denį jau duos savo pirmus koncertus ne tik Chicagoje, bet ir po visą Ameriką, nes prašymai plaukia iš visur.

Bal. Brazdžionis

Kun. Algis Kezys prie savo nuotraukų, kurių paroda šiuo metu vyksta Balzeko muziejuje Chicagoje, 4012 Archer Ave., C. Norvilio nuotrauka

• MEČYS ŠIMKUS, teisininkas, kviečia visus Dirvos skaitytojus, gyvenančius Chicagoje ar apylinkėse tuoj pat atvykti jo kontoron sutvarkyti savo 1966 metų pajamų mokesčius. Jis tai atliks Jums tikrai tvarkingai, tiksliai ir greitai, nes toje srityje turi ilgą ir didelį patyrimą. Jei nesi dar jo klientas, būk — būsi patenkintas.

4259 So. Maplewood Ave.
Chicago, Illinois.
Telef. CL 4-7450.
Val. 9-3 ir 5-8.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

• Lietuvos Konstitucinės Teisės Klausimais, parašė ir išleido Konstantinas Račkauskas, 1967 m. 178 psl. leidinyje autorius nagrinėja Lietuvos Konst. teisės sampratą, knygos gale talpindamas 2 laisvųjų ir 3 paskutiniųjų konstitucijų tekstus, su kuriais skaitytojams būtų tikrai verta susipažinti.

Knygos kaina — 2 dol. Gaunama Dirvoje.

• Idealas ir Laikas, dr. Juozo Girniaus "žvilgsnis į dabarties ateitininkiją ir lietuviškąją išeiviją". 238 psl. Kaina 4 dol. Išleista 1966 m. Viršelį dail. R. Laniausko. Gaunama Dirvoje.

LINOTYPE OPERATOR—MAKE UP MAN

Exceptional opportunity for person with growing medium size commercial job shop. Experience preferred. Paid hospitalization and vacations. Pleasant working conditions.

APPLY

SHUMAKER'S INC.

622 ADAMS ST.
BAY CITY, MICH. 48706
(19-21)